

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 1 - V. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 6. Jänner 1945

Einzelpreis 10 Rpf

Preizkušnje so nas ojačile

Novoletna Führerjeva poslanica nemškemu narodu - Trdno verujeta nemško vodstvo in nemški narod, da bo previdnost podelila zmago Veliki Nemčiji

Ob nastopu novega leta je spregovoril Führer nemškemu narodu kakor sledi:

»Nemški narod! Nationalsocialisti! Nationalsocialistinja! Moji sonarodnjaki! Samo prestop leta mi daje povod, da govorim vam moji nemški sonarodnjaki in sonarodnjakinje. Čas je zahteval od mene več kakor govorenje. Dogodki zadnjih dvanajst mesecev, zlasti pa dogodek dne 20. julija, so me prisilili, posvetiti vso mojo pozornost in delovno silo edini nalogi, za katero živim že mnoga leta: usodni borbi mojega naroda.

Četudi so nasprotniki že preje vsako leto prokorovali naš zlom, so glede leta 1944 gojili vendarle posebne upe. Se nikdar se jim ni zdela zmaga tako blizu kakor v avgustu preteklega leta, ko je sledila katastrofa katastrofi. Ako je kljub temu uspelo obrniti usodo kakor že tolikokrat, potem pripada delež na tej zaslugi poleg žrtv, borbe in dela vseh mojih sonarodnjakov v domovini in na fronti, tudi mojemu lastnemu delu in moji lastni vpostavi. Tako sem postopal samo v tistem smislu, ki sem ga izrazil v pomembni seji Reichstaga dne 1. septembra z izjavo, da v tej borbi Nemčije ne bodo premagali niti z orožjem, niti s časom, da pa se 9. november v Nemčiji ne bo nikdar ponovil.

Sleparski proroki

Kdor je poznal Nemčijo vsekakor samo v času njenega razkroja, je smel morda upati, da tej državi ne bo možen niti vzpon, niti ne bo imela moči tak vzpon braniti proti celemu svetu sovražnikov. Tako je živela židovska mednarodna svetovna zarota že od prvega dne od samih upov. Vedno, kadar so postajali narodi nezaupljivi, so formulirali iz upov prorokbe ter jih z neko agitatorično drznostjo predstavljali širokim masam kot brezpogojno sigurne in celo kot samo ob sebi razumljive. Ta propaganda se je pri tem posluževala dveh metod, čeprav je imela končno kakor vsaka laž kratke noge: na eni strani so za pomirjenje nestrpnih mas določali termine, ob katerih je sigurno pričakovati nemškega zloma, na drugi strani pa so obravnavali vprašanja, čijih rešitev po tem zlomu bi postala za zaveznike nujna. Še preden je vojna sploh pričela, smo že imeli prvo angleško izjavo, da bo dovedla skupna angleško-francoska vojna napoved v Nemčiji najkasneje po sedem ali osem dneh do notranje revolucije in s tem do zloma Nemčije. Temu so sledila s skoraj astronomsko rednostjo po zimski spomladi in jeseni pa tudi vmes vedno nova zagotovila, da je brezpogojni nemški zlom in s tem kapitulacija — oboje bi bilo istega pomena — pred durmi. Že v jeseni leta 1939 so se lovila taka zagotovila. Enkrat je bil »general močvirje«, potem zopet »general glad« in zopet »general zima«, ki bi nas imel premagati. Zlasti leto 1940 je bilo ob svojem pričetku bogato obdarovano s takimi zavezniškimi izjavami.

Po pohodu v Franciji so prišli z novimi prokorovanji. Dejali so, da ako Nemčiji ne bo uspelo končati vojne v dveh mesecih, torej najkasneje septembra, bo spomladi 1941 brezpogojno sledil nemški polom. Ni pa še minula ta spomlad, ko so že napovedali nove časovne cilje za poletje in končno za zimo 1941 kot zopetni termin za naše

uničenje. Odslej se je ponavljala ta igra leto za letom. Enkrat so dejali, da bo vojne konec, še preden bo listje popadalo, drugič zopet, da bo Nemčija stala pred kapitulacijo, še preden se bo začela nova zima. S somnambulno sigurnostjo so označevali avgust 1944 kot mesec brezpogojne kapitulacije ter so se kmalu na to dogovorili radi skupnega sestanka vodilnih državnikov še pred božičem v Berlinu. Pred kratkim je bil novi rok januar, potem pa marc 1945. Sedaj že izjavljajo previdno, da se oba meseca približujeta z blazno brzino ter da bo pričakovanje izpolnjeno šele avgusta. Julija bodo sigurno zopet govorili o zimi 1946 razun če bi se vojna dejansko končala ne z nemško kapitulacijo, ki je nikdar ne bo, temveč z nemško zmago.

Paralelno k tem prerokbam pa so teoretično vpostavljali nove komisije za obravnavanje evropskih vprašanj po vojni. Ustanavljali so družbe za ureditev prehrane po nemškem zlomu, obnavljajoč tisto verižniško institucijo, ki jo poznamo že iz svetovne vojne sem. Proklamirali so gospodarske dogovore, urejali prometne linije in letalska oporišča, obenem pa so sestavljali in objavljali deloma idijotske zakone za postopanje z nemškim narodom, to pa vedno tako, kakor da so že zmagali in kakor da lahko prevdrtijo v miru

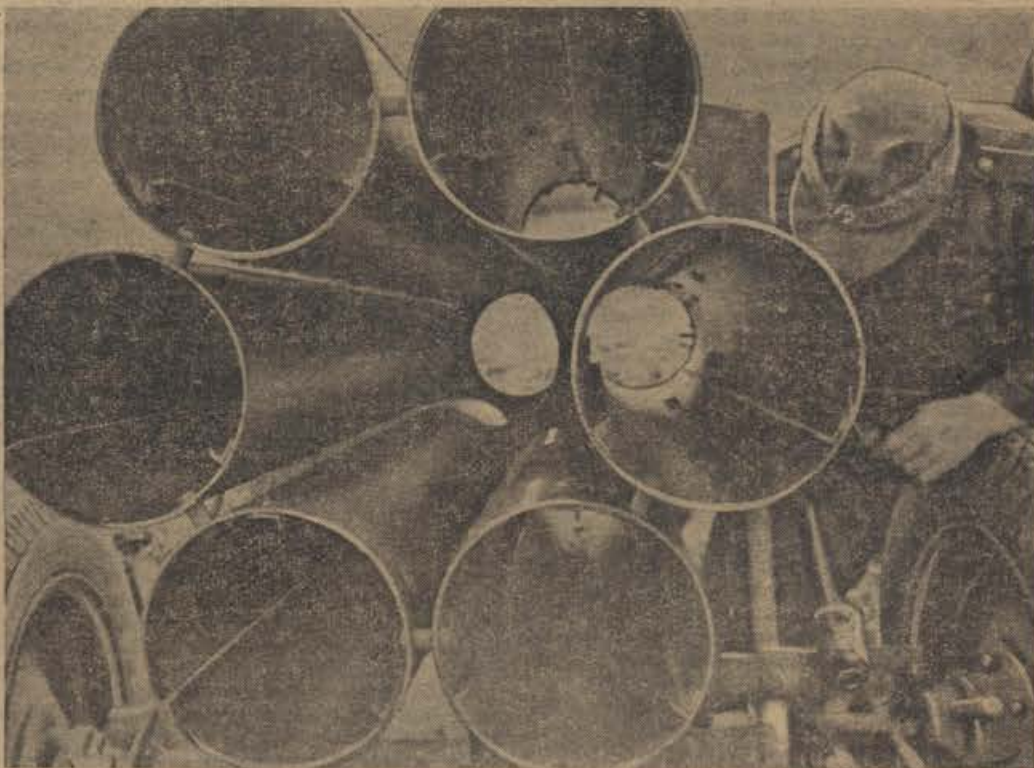
vse ukrepe za vladanje Evrope po državah, ki nudijo same žalosten primer zato, kako se ne more vladati. Ta propagandistični manever se lahko prikazuje neinformiranim masam v demokratičnih državah, toda nekega dne se bo izkazalo tudi tam, da gre samo za sleparije, kakor so v dotičnih državah na dnevnem redu.

Sovražnik ne pozna nemškega naroda

Ako pa v zapadnih demokratičnih državah ta ali oni izmed vodilnih mož res vse verjame, kar se narodom servira, bi se dalo to razlagati samo po naslednjih treh vzrokih:

1. V tem, da nemškega naroda sploh ne poznajo in predvsem, da niti ne vedo, da zadnjih 300 let nemške zgodovine ne tvori nikake slike bistva nemškega naroda. To je pojav notranjepolitične raztrganosti. Ta nemški narod, odkar je vstopil v zgodovino, ni samo eden izmed odločilnih, temveč najodločilnejših činiteljev evropske zgodovine in s tem zgodovine sploh. To je danes tako in bo v bodoče še mnogo bolj.

2. Da nimajo niti pojma o nationalsocialistični državi in o bistvu te ljudske ideje. Storitve, ki jih je nationalsocialistični režim dokončal v najtežjih okoliščinah, so ostale ljudem obdajajočih nas dežel prikrite. Ostati so morale tudi bržčas

Vom Feinde gefürchtet

Wo immer diese Rohre ihre ehernen Stimme erheben, verbreiten sie Tod und Schrecken in den Reihen der Feinde. — Eine wirkungsvolle Aufnahme eines Nebelwerfers, jener von unseren Gegnern an allen Fronten so gefürchteten deutschen Waffe.

PK-Kriegsberichter Schlegel (Sch)

prikrite, ker so židje informirali javno življenje, ustvarjajoč javno mnenje, ki so ga lažljivo zavijali. Izgleda, da še sedaj ne vedo, da ne moreta nacionalsocialistične države nadomestiti niti boljševozem, niti demokrasko plutokraski idejni svet, ker sta se izkazala v svojih storitvah v Nemčiji obadva kot nesposobna ter da v ostalem tvorijo rezultati njunega delovanja v njihovih lastnih deželah samo najstrašotnejši primer.

3. Zato pa so v teh deželah poznali nekaj drugega, kar ogromna masa zdravega nemškega naroda ne pozna: malo klibo salonskih politikov in salonskih generalov, ki so skušali v totalnem nepoznavanju svoje lastne duhovne, politične in vojaške brezpomembnosti svetu dokazovati, da bodo z državnim udarom nekega dne prevzeli oblast in da bodo potem brez nadaljnega ponudili kapitulacijo, kakor se je to zgodilo v Italiji, na Finskem, Madžarskem, v Romuniji in Bolgariji.

Kakor torej naši sovražniki niso poznali nemškega naroda, čim manjše je bilo njih znanje o bistvu nacionalsocialistične države, tem raje so gradili na zagotovila teh brez značajnih subjektov. Njihove fantastične ideje in izjave so smatrali za resnične ter so jih honorirali ne samo z močno vero, temveč tudi z denarjem.

Mi pa poznamo naše sovražnike

Temu nasproti pa bi ob prestopu leta, ki nam je dalo dovolj dokaza za to, da hoče ta narod in ta država s svojimi možmi neomajno in nezmočljivo s fanatizmom uspešno dokončati to vojno tudi za ceno vseh protiidarcev, ki nam jih nalaga zavratnost usode, ugotovil še enkrat to, kar nas učita preteklost in sedanost in kar mora nujno vedeti ves svet :

1. Iz preteklosti in sedanosti poznamo cilje naših sovražnikov. Znano nam je, kaj hočejo narediti anglo-ameriški državniki z Nemčijo, istotako nam je znano, kakšne namene imajo boljševiški oblastniki in končno za njimi stoječi mednarodni židje z nemškim narodom. Uspešna izvedba teh namerov ne bi povzročila samo popolno raztrganje Reicha, deportacijo 15 ali 20 milijonov Nemcev v inozemstvo, zaslužjenje ostalega dela našega naroda in kvar naše nemške mladine, temveč tudi predvsem sestradanje naših milijonskih mas. Neoziraje se na to pa zamore človek le živeti v svobodi ali pa umreti v suženjstvu.

Ce so bila ta spoznanja preje razkričana kot nacionalsocialistične propagandne teze, so danes cilji, katerim se priznavajo odkrito vodilni državniki in tiskovni židje teh dežel. Gre torej za proklamacijo nam sovražnih držav.

Pripravljeni smo na vse

Temu nasproti pa smo pripravljene na vse. Svet mora vedeti, da ta država radi tega nikdar ne bo kapitulirala. Vedeti mora, da je današnja Nemčija kakor vse velike države v preteklosti izpostavljena na svoji poti protiidarcem, da pa nikdar ne bo zapustila svoje poti. Vedeti morajo, da deli današnje državno vodstvo skrb in trpljenje s svojim narodom, da pa nikdar ne bo kapituliralo pred skrbmi in trpljenjem. Temu nasproti je to vodstvo odločno parirati vsako krizo s še večjim naporom. Kar je bilo izgubljeno vsled ravnodušnosti, se bo dobilo z ojačeno delovno marljivostjo. Vsakemu Nemcu, ki izpolnjuje svojo dolžnost, ne izreka to vodstvo samo najvišje priznanje, temveč mu daje tudi zagotovilo, da se nekoč tudi zanj samega ne bo pozabilo njegovega prispevka za ohranitev našega naroda. Na drugi strani pa bo to vodstvo uničilo vsakogar, ki bi se skušal temu prispevku odtegniti ali pa bi se celo ponižal do inštrumenta inozemstva.

Ker poznamo te cilje naših nasprotnikov, ker nam dajejo potrebno razlago zahvaljujoč njihovi propagandistični gostobesednosti iz ust njihovih državnikov in novinarjev, vidi ves nemški narod, kako bi izgledala njemu namenjena usoda, ako bi to vojno izgubil. Radi tega vojne tudi ne bo izgubil, temveč jo mora dobiti in jo bo dobil. Zakaj se naši nasprotniki borijo, ne vedo z izjemo njihovih židov. Zakaj se morimo mi, nam je vsem jasno: Za ohranitev nemškega človeka, za našo domovino, za našo dvatisočletno kulturo, za našo deco in vnuke našega naroda. Gre torej za vse tisto, kar daje našemu življenju sploh vrednost življenja. Radi tega razvija ta narod tudi tistega duha in tisto držo, ki ga opravičuje do vere v lastno bodočnost ter do prošnje Previdnosti za milostno oceno njegove borbe.

Naša volja se dviga iz razvalin

D je ta borba že sama na sebi tako brezmejno težka, je zapopadeno v bistvu navedenih

ciljev naših sovražnikov. Ker hočejo naš narod iztrebiti, preizkušajo to metodo že v vojni s sredstvi, kakor jih civilizirano človeštvo še ni poznalo. S tem, da uničujejo naša mesta, mislijo, da ne bodo pobili nemških žena in deco, temveč da bodo predvsem tudi uničili dokumente naše tisočletne kulture, kateri nimajo zoperstaviti nič sličnega. To je bil tudi smisel uničevalne vojne proti kulturnim mestom Italije, to je bil globlji namen pri nadaljevanju današnje borbe v Franciji, Belgiji in Nizozemski.

Kakor se je dvignil feniks iz pepela, tako se je šele prav dvignila nemška volja iz ruševin naših mest. Zagrabila je milijone vojakov prav tako pa tudi milijone delavcev, delavk, žensk in otrok. Kar je bilo tem milijonom posamično prizadejano trpljenja, je brezmejno. Prav tako brezmejna pa je tudi veličina njihove drže. Kadar bo ta čas preizkušnje nekoč končan, bo sleherni Nemec brezmejno ponosen, da je pripadnik takega naroda. Prav tako pa bo tudi prišel čas, ko bo skrunitev kulture, ki jo opravljajo naši nasprotniki in ki gori v naših spominih, smatran pri njih samih kot sramota.

Vem, moji dragi sonarodnjaki, kaj vse zahteva ta vojna od vas. Ni menda človeka v kakem velikem narodu na svetu, ki bi svoj narod in njegova mesta poznal bolje kot jaz Nemčije. Vsem nemškim mestom in vsem, ki jih sedaj razbijajo, se nisem približal samo zgodovinsko, temveč tudi osebnó do neskončne žive bližine. Ljubil jih nisem skozi desetletja samo s stališča kulturne zgodovine in kot človek, temveč sem bil najjačje tudi zainteresiran glede usode njihovega bodočega razvoja. Ravno to pa je tudi, da le nekoliko lažje prenašam tudi to bol. Bolj kot kedó drugi vem, da se ne bo samo dvignil nemški narod v svoji volji iz globoke stiske, temveč da se bodo nekoč po koncu tega časa tudi nemška mesta zopet dvignila iz svojih ruševin v novem nemškem sijaju. Nacionalsocialistična država bo s svojo energijo vse tisto, kar je danes zapadlo rušenju, v par letih na novo zgradila. Naša mesta oodo v svoji zunanji sliki mogočnejša in lepša kot kedaj poprej. Namesto uničenih stanovanjskih kasarn bo dobil nemški človek zdrave domove. Naše socialne in kulturne zahteve se bodo pri tem bolj upoštevale kakor je bilo to možno doslej. Kljub temu ne bomo imeli več mnoge nemaljive umetnostne in kulturne dokumente, ki jih ne bomo mogli obnoviti. Predvsem pa ne bomo mogli nadomestiti žrtve neštetihih dragih ljudi in izgubo njihovih ljubih spominov, ki so jih zbirali v teku svojega dolgega življenja. Toda vse te dragocenosti in male spominčke pa bo nadomestila odškodnina skupnega spomina našega naroda na čas najtrše usodne borbe, ki jo je kak narod kedarkoli nosil na svojih ramenih s tolikim skupnim junaštvom.

Življenjsko vprašanje za evropske narode

Leto 1944 je bilo leto najtežje obremenitve v tej ogromni borbi. To je bilo leto z edinstvenim dokazom, da meščanski družabni red ne more kljubovati viharjem današnje ali celo bodoče dobe. Država za državo, ki ne najde poti do resnične socialne nove oblike, bo šla svojo pot v zmešnjavo. Liberalna doba je minula. Mnenje, da je možno temu viharju narodov odolevati s parlamentarno-demokratskim polovičarstvom, je otročje. Prav tako naivna, kakor so bile Metternichove metode napram naporom nacionalnega združevanja v 19. stoletju. Pomanjkanje resnično socialnih novih življenjskih ciljev je imelo za posledico tudi pomanjkanje duhovne odporne volje ne samo pri njihovih narodih, temveč tudi pomanjkanje moralne odporne moči pri njihovih vodstvih. V vseh deželah vidimo, da je bil poskus renesansne demokracije popolnoma neploden. Divji klopčič medsebojno se borečih političnih diletantov in vojaških politikov iz potopljenega meščanskega sveta pripravlja s smrtno sigurnostjo padeč v kaos, s tem pa v gospodarsko in nacionalno katastrofo Evrope. Kakor se je sploh že izkazalo sledeče kot resnično: ta najgosteje obljudeni kontinent sveta živi ali v redu, ki pri najvišjem obziru do individualnih lastnosti jamči največje storitve ter preprečuje z najjačim krotanjem izrastke vseh egoističnih gonov, ali pa so države, kakor jih imamo v srednji in zapadni Evropi, življenja nezmožne. Z drugimi besedami, narodi so s tem obsojeni poginu.

Tako so se v tem letu po vzgledu kraljevske Italije zrušile Finska, Romunija, Bolgarija in Madžarska. V prvi vrsti pa je ta polom posledica

strahopetnosti in neodločnosti vodilnih strogov. Razumeti jih je v njihovem postopanju samo iz vidika koruptne in socialno nemoralne atmosfere meščanskega sveta. Sovražstvo, ki ga izražajo mnogi državniki ravno teh dežel napram Nemčiji, ni nič drugega kot glas slabe vesti. To je izraz manjvrednostnega kompleksa napram naši organizaciji človeške družbe, ki se jim zdi čudovita, ker zastopa uspešne cilje, ki ne odgovarjajo njihovemu gospodarsko omejenemu egoizmu in s tem zvezani politični kratkovidnosti.

Vse žrtve za boljše bodočnost

Za nas pa, moji dragi nemški sonarodnjaki izhaja iz tega le nova obveznost jasnega spoznanja. Spoznati moramo, da je odvisno biti ali ne biti nemške bodočnosti od konsekventne izgradnje naše ljudske države. Vse brezmejne žrtve, ki jih mora prenašati naš narod, si moremo zamisliti samo ob predpogoju družabnega reda, ki je pome del z vsemi predpravicami. Vedeti moramo, da narod ni samo nosilec enakih dolžnosti, temveč tudi enakih življenjskih pravic. Zato se napoveduje neizprosen boj blazinim družabnim tvorstvam preživelega časa, postavljajoč na njih mesto najdragocenejšo realnost, namreč narod, to je iz isto krvjo, istim bistvom in doživetji dolge zgodovine povezano maso ljudi, ki se nastanku kot substanca nimajo zahvaljevati pozemski samovolji, temveč nepojmovani volji Vsemogočnega. Spoznanje glede moralne vrednosti tega našega prepričanja ter iz njega rezultirajočih ciljev naše življenjske borbe dajejo nam in predvsem meni moč za nadaljevanje te borbe v najtežjih urah z najjačjo vero in nerazrušljivim zaupanjem. To prepričanje pa veže narod v takih urah na svoje vodstvo. Apelu, ki sem ga to leto zlasti naslovil na nemški narod, je osiguralo to prepričanje edinstveno potrdilo.

Milijoni Nemcev vseh poklicov in vseh stanov, moške in žene, dečki in deklice, vse doll do otrok so zagrabili za lopato. Nastali so tisoči bataljonov od Volkssturma in še nastajajo. Na novo so postavljene divizije za divizijo. Cez noč nastajajo korpusi ljudske artilerije, metakcev in naskočnih topovskih brigad in oklopniških odredov. Tako nastajajo nova lovška brodovja z novimi aparati in zlasti nemške tovarne so z nemškimi delavci in delavkami storili nekaj edinstvenega. Tem delavcem se vedno bolj priključujejo tisti misleči ljudje drugih narodov, ki kot delavci v Nemčiji že umevajo bistvo naše socialne skupnosti. Tako je bilo vse tisto, kar so naši nasprotniki razbili, znova zgrajeno z nadčloveško marljivostjo in brezprimernim junaštvom. To se bo dogajalo vse dotlej, dokler prizadevanja naših sovražnikov nekega dne ne bodo končana. Nemški duh in nemška voja bosta to izsilila.

Zahvala vsemu narodu

To bo nekoč zapisano v zgodovini kot čudo 20. stoletja. Narod, ki na fronti in v domovini toliko prenaša, zlasti toliko strašnega, ne bo nikdar propadel. Nasprotno, iz tega plavža preizkušnje se bo dvignil močnejše kot kedarkoli v svoji zgodovini. Tista sila pa, kateri se imamo to zahvaliti, židovski internacionalni svetovni sovražnik, pa se pri svojem poskusu uničenja Evrope in njenih narodov ne bo samo ponesrečil, temveč tudi uničil.

Ob koncu tega leta bi se sedaj zahvalil neštetim milijonom mojih sonarodnjakov kot govornik naroda in v tem trenutku kot vodja njihove usode iz vsega srca za vse tisto, kar so prestali, pretrpeli in storili, možem in ženam do naših otrok v HJ, v mestih in na podeželju. Prosil bi jih, da naj tudi v bodoče ne ohromijo, naj zapuajo vodstvu gibanja, in se s skrajnim fanatizmom borijo v tej težki borbi za bodočnost našega naroda. Kar je ležeče na meni, da bi se pospešil uspeh, se bo slično kakor v preteklosti zgodilo tudi v bodoče. Govorim sedaj radi tega manj, ne radi tega, ker nočem govoriti ali ker ne morem govoriti, temveč radi tega, ker mi moje delo dopušča premaló časa za govore in ker menim, da moram sedaj slehernó uro misliti

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Drau, Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs geldes.

Presseregisternummer RPK I/1017.

Nemški oboroženi sili

Führerjevo novoletno dnevno povelje

Führer je izdal ob novem letu sledeče dnevno povelje:

Vojaki!

Svetovno odločen pomen vojne, v kateri se nahajamo, je danes znan nemškemu narodu: Nesmiljena borba za biti ali ne biti, to se pravi, za življenje ali smrt! Cilj židovsko-mednarodno svetovne zarote je iztrebljenje našega naroda.

Da sem leta 1939 izrekel tako spoznanje, bi ga bil smatral marsikdo za pretirano. Tudi tekoni naslednjih let so me menda gledali še nekateri kot »propagandista«. Danes pa ne more nikdo več dvomiti o namenih naših nasprotnikov. To nam ne potrjuje samo podrejeni organi javne publicistike, temveč tudi nam sovražni državnik. Nadaljnji dokazi so doprinešeni tudi v načinu vojskovanja kakor tudi v predelji naših sovražnikov za povojno dobo. Židovsko-vzhodni boljše-vizem odgovarja v svoji tendenci na iztrebljenje ciljem židovsko-zahodnega kapitalizma. V vsakem slučaju gre za zasužnjenje svobodnih narodov.

Gospod Churchill izjavlja, da je odstopiti Poljski vso vzhodno Nemčijo — v resnici Sovjetiji — in sicer ne samo vzhodno Prustijo in Danzig, temveč tudi Pommern in Slezijo. Eventualne probleme prebivalstva rešuje z upanjem, da mu bo uspelo s bombardiranjem pomoriti še šest ali več milijonov Nemcev, to je, žena in otrok. Njegov zaščitenec De Gaulle zahteva zopet, da bi prišla zapadna Nemčija pod francosko nadoblast, ostale dele Nemčije bi se pa naj razdružilo. To pa istočasno odgovarja načrtnim zahtevam Staljnovega hišnega žida Ehtenburga, ki oznanja razen tega, da se mora razbiti in iztrebiti nemški narod. To je zopet isti cilj, ki ga je postavil v načrte bodočnosti ameriški minister in žid Morgenthau.

Za mene niso te misli nikako presenečenje. Pri naših sovražnikih jih ni nikdar manjkalo in samo, da bi preprečili njih izvedbo, sem se prizadeval oiačiti nemški narod in ga napraviti odpornega. Dobil bi naj notranjo in zunanjo moč za uveljavljenje svojega življenja. V tem boju za biti ali ne biti, stojimo sedaj že nad pet let. Ta boj bo v svojih zahtevah postal v šestem letu morda še trši, prekoračil je pa kljub temu že svoj višek. Nemški narod in njegova oborožena sila sta se do danes kljub množestvilnim krizam in odbojem uspešno zoperstavljala sovražnim poskusom, da bi nas zadavili. Tudi v bodočem letu bo uspelo, obraniti se sovražnih napadalnih akcij in jih končno zlomiti s protidarcji. Da nam v tej velikanski borbi, kjer ne gre samo za Nemčijo, temveč za svobodo vse Evrope, niso bili prizanešeni odboji, ni vzrok pri nemškem narodu in njegovi oboroženi sili, temveč pri naših evropskih zavez-

samo na to, kako bi zvišal odporno silo naših armad, jim dovedel boljsega orožja, organiziral nove odrede ter iz svojega naroda mobiliziral vse razpoložljive sile. Sovražnikom se menda že svita, da v tem času nisem spal.

V ostalemu pa vas, moji dragi sonarodnjaki, kakor v dolgih letih borbe za oblast zagotavljam tudi danes na novo, da je moja vera v bodočnost našega naroda neomajna. Komur je Previdnost naložila tako težke preizkušnje, je brez dvoma poklican do najvišjega. Moja edina skrb je radi tega napor, s katerim vodim nemški narod skozi la čas stiske, da bi mu odprl vrata v tisto bodočnost, v katero verujemo vsi za katero se borimo in delamo.

Svojega poziva ne morem končati, da se ne bi Bogu zahvalili za pomoč, ki sta jo imela vodstvo in narod, zlasti pa za moč, ki nam jo je dal, da smo bili jačji v stiskah in nevarnosti. Če se mu pri tem zahvaljujem tudi za mojo lastno rešitev, tudi samo radi tega, ker sem srečen, da smem vpostaviti svoje življenje v službo svojega naroda. V tej uri dajem kot govornik Velike Nemčije napram Vsemogočnemu svečano zaobljubo, da bom zvesto in neomajno tudi v novem letu izpolnjevali svojo dolžnost v trdi veri, da pride ura, v kateri se bo zmagala dokončno nagnila na stran tistega, ki je zmagal najbolj vreden: Veliki Nemčijci!

nikih. Počenši pri zrušenju romunske-italijanske-madžarske fronte ob reki Don ter pri temu sledečem popolnem razsulu preko sabotaže skupnega vojnega vodstva po italijanski kraljevi hiši, do puča zoper fašistično in ob naši strani bojujočo Ducejevo Italijo, teče ravna pot samega izdajalstva. Vse to je našlo svoje nadaljevanje v nesramni kapitulaciji finskega državnega vodstva, v prelomitvi zvestobe romunskega kralja in njegove okolice, v izročitvi Bolgarije sovražnikom ter v sramotnem zadržanju bivšega madžarskega državnega upravitelja. Iz tega so sledile težke posledice za politično in vojaško vojno vodstvo. Minulo leto se je temu pridružil še zahrbtni napad brezčastnih zločincev, ki so pa bili potolčeni in odpravljani v nekaj urah.

Tudi če je ravno 20. juli povzročil na frontah kvarne vojaške posledice ter sopomagal rahljati vero v zaupanje v nemško odporno moč pri prijateljih in sovražnikih, ga je kljub temu smatrati preobratom nemške usode. Izjalovil se je namreč v času najhujše borbe enkrat za vselej poskus, z notranjo zaroto uničiti socialno nemško ljudsko državo ter izročiti Nemčijo mednarodnim zaratnikom. Zagotavljam, da je bil to zadnji poskus te vrste. S tem se pa potrjuje moja izjava z dne 1. septembra 1939, da ne bo v tej vojni poražen nemški narod niti z orožjem, niti z časom in da se ne bo predvsem nikdar več ponovil 9. novembra 1918.

Ta sklep, moji vojaki, pomeni za ves nemški narod in v prvi vrsti za vas največje žrtve. To je pa, kar bo rešilo narod za bodočnost! V stiski, kakor jo prestaja nemški narod, sturno propade narod, če popusti, ker bi taka izročitev samega sebe pomenila odpoved do vseh življenjskih pravic v bodočnosti.

Moji vojaki! Poznam vaše žrtve, zavedam se, kaj sem moral zahtevati in kaj se še zahteva od vas. Meni, ki sem hotel iz Nemčije nekoč napraviti socialno in kulturno državo prvega reda, je usoda naložila najtežjo nalogo, ki je sploh možna za človeka. Za to mojo nalogo sem hvaležen previdnosti, ker me je smatrala vrednim, da sem prevzel ravno tako trdo, kakor za bodočnost Nemčije odločilno, zgodovinsko delo. Vsled tega sem ravno po 20. juliju živel samo za pripravo, da bi preje ali pozneje prišel iz defenzive zopet v ofenzivo. Nam je jasno, da se trdnjava Evrope v bivšem obsegu ne more braniti samo od nemških sil. Radi tega smo bili prisiljeni, kot žrtve izdajalstev naših zaveznikov umakniti cele fronte, druge pa skrajšati. Nisem pa šel niti en korak nazaj, ne da bi bil nutil skrajni odpor. Našim nasprotnikom mora biti jasno, da je obrat menjen vsak kilometer, ki jih vodi bližje Nemčije z naraščajočo količino krvi in da ne smejo nikdar računati z ohromelostjo ali pa opustitvijo našega odpora. Kar ste vi moji vojaki storili pri tem na vseh frontah, na zemlji, v zraku in na morju, je nadčloveško. Žrtve, ki jih prinaša domovina, posebno žene, starčki in otroci pa niso nič manjše. Kar se imamo zahvaliti nemškemu delavstvu, nemškim kmetom in predvsem kmetičem, je za nas najsvetejša zaobljuba, da storimo kot vojaki vse, da ne ostanejo te skupne žrtve brez uspeha. Tako sem nosil vsa leta neskončno skrb, delal in se mučil s sklepi ter sem danes bolj kakor kedaj koli poprej prepričan, da doživimo ob koncu te borbe slaven ter v zgodovini edinstven uspeh. Kdor je dobo jeval zmage, kakor ste jih dobovali vi moji nemški vojaki, kogar niso zlomili tako strašni protidarcji, kdor tako pridno dela kakor dela naš narod, ta ni obsoben na smrt, temveč določen da živi! Zato je moje zaupanje danes večje kakor kdaj koli poprej.

Najhujše leto naših protidarcjev, v katerem so nas naši zavezniki v Evropi takorekoč zapustili, smo koncem koncev prestali uspešno. Svetovne sile se trudijo že leta, da bi združile Nemčijo. V nekdanjih zavezniških in danes izdajalskih deželah se prebujala uvidenost, da predstavlja današnja borba razpravo za življenje in smrt in da se noben narod ne more izogniti jasni odločitvi. To zrealita na vseh mestih praznina in prazno besedčenje v zagotovilih naših nasprotnikov. Kierkoli zasedejo kako bodročje, izgine red in nastopi kaos. Demokracija ni v stanju rešiti kakšen problem na kontinentu. Njegovemu položaju, zlasti v zvezi s predloženimi gospodarski kaos,

vzporedno pa prihaja beda. »Osvobojena« področja Evrope izgubijo k večjemu nemški red, pridobijo pa zato mednarodno brezposelnost z običajnim gladovanjem in pomanjkanjem. Evropa kot najbolj gosti naseljen kontinent lahko živi samo pod načrtnim izrabljanjem vseh individualnih sil in pri najsilnejšem premagovanjem egoističnih nagonov. Za obravnavo tega problema sta se zanimala samo nacionalsocialistična Nemčija in fašistična Italija. Kako silno je uspešno rešitev tega problema posebno v Nemčiji, dokazuje najboljše red, ki ga imamo še v šestem letu vojne kljub najtežjim obremenitvam.

Prizadeval se bom, moji vojaki, da se bo podpiralo v notranjosti potom vodstva in dejanske sile stranke vaš boj, narod preskrbovalo s potrebnimi življenjskimi potrebščinami in da se bo destrukcije brez ozira na vrsto ali položaj uničilo. Od vas pa pričakujem, da izpolnjujete ravno v šestem vojnem letu boja na življenje in smrt vaše dolžnosti in da se zavedajo vsi oficirji in vojaki celotne oborožene sile, armade, mornarice in letalstva ter odredov Waffen SS, da je od njihove vpostave odvisen obstoj ali propad našega naroda, kar bo vzor in vzgled vsem drugim organizacijam s Volkssturmom na čelu, Reichsarbeitsdienstu ter vsem oboroženi sili podrejenim odredom gibanja, kakor tudi v bojujoči ali obrambni fronti se nahajajočim ženam in dekletom. Leto 1945 bo zahtevalo od nas krajinski poguma in delovnih moči, bo pa hkrati leto zgodovinskega preobrata. Z nami korakajoči zavezniški vojaki evropskih vlad predstavljajo klice za obnovo kontinenta, ki je naša skupna domovina, kjer so živeli naši predhodniki in se tisočletja bojevali za svojo usodo in jo branijo tudi danes do smrti!

Prehod v novo dobo

Novoletni govor Reichsministra Dr. Goebbels-a

Na Silvestrov večer je govoril nemškemu narodu Reichsminister Dr. Goebbels ter je uvodoma ugotovil, da stoji zahodno človeštvu ob zatonu leta 1944 v tragičnem položaju. Če so zapeljani narodi Evrope upali, da jim bo dohod anglosaških oboroženih sil prinesel kako olajšanje, so bili v silni zmoti.

Leto 1944, tako je izvajal Dr. Goebbels, je dvignil evropsko krizo, z njo vred pa ves kulturni svet na novo višino. V sovražnih poročilih čitamo danes vesti, ki povedo v par neznatnih vrsticah, kar bi v normalnih časih povzročilo narodom in frontam največja presenečenja. Nedavno so pri nekem bombnem napadu sestrelili par pijanih pilotov-črncev, ki so z bombami uničili nepoplačljive in nenadomestljive kulturne vrednosti. Ko so postali vojni ujetniki, niso znali niti povedati, v kateri deželi se nahajajo, še manj so se pa zavedali, kake kulturne dragocenosti so spremenili v prah in pepel. Leto 1944 najboljše karakterizira ta dogodek.

Vse to pa ni nič, v primerjavi z gorjem, ki ga prenašajo narodi, med katerimi stoji nemški na prvem mestu. Če še obstoja kaka moč, ki nas napolnjuje z upanjem in vero, potem je usoda nemškega naroda in njegova zgodovinska naloga tisto lepilo, ki je sedaj ob prehodu leta bolj vidno kakor kedaj koli poprej. Letošnji prehod leta nas vidi zoreti in rasti preko nas samega, kar nam povzroča v tihih razmišljanjih urah občudovanje samega sebe. Nemški narod je bil v odhajajočem letu mirujoči pol. Če bi ne dali mi z našo držo ter z našimi idealji vojni svojega pečata, vojna že davno ne bi imela več smisla, človeštvo bi pa padlo v temno barbarstvo pradohe. To prepričanje nam daje možnost in moč, izdržati še nadalje ter premostiti nezmogljive težave, ki se nam kupičijo na naši poti do zmagi, dokler jo ne dobimo trdno v naše roke. V tej vojni izpolnjujemo našo veliko nemško mislijo, s katero stojimo in pademo.

Najtežji meseci vojne so nas stali mnogo potnih in krvnih kapljic, prešle bodo pa brezdvomno v zgodovino tega silnega bojevanja. To je tisto, čemur pravijo naši sovražniki, da gre za nemški čudež. Mi smo se pokazali močnejše kakor so si naši sovražniki mislili, ja celo močnejše, kakor smo sami mislili. Naš junaški narod, zapuščen od vseh zaveznikov, osamljen in prepričan samemu sebi, kljubuje celemu svetu samih sovražnikov. V nekaj tednih si je stabiliziral svoje obrambne fronte in ne samo to, zagrabil je sovražnika v ofenzivnem sunku v sredini njegovega najbolj občutljivega krila na zahodni fronti. Naši nasprotniki so sorenjali to k znanju z naj-

večjim začudenjem, ne da bi pokazali kakega razumevanja. Ampak mi jih razumemo. Naša ofenziva ni nikakšen čudež, temveč uspeh naše vere, našega dela in našega boja. Usoda nam ni ničesar podarila, nasprotno, vse smo si morali težko prideltati in dobojevati.

Mi pač nečemo propasti. Mi smo se v pravem smislu besede zagrizli v našo domačo zemljo in samo zato nam je in nam tudi bo ostala v naših rokah.

V zgodovini so vojne preobratnih značajev, spreminjajoč obraz človeštva v temeljih, če so svoje ljudske množice vedno znova navdušile in vnele za velikanske storitve, doživele vedno uspešen konec.

Ko bodo nekoč pisali zgodovino te vojne, se zgodovinarji ne bodo mogli izogniti ugotovitvi, da je v današnjem času našel naš narod voditelja, ki je vreden svojega naroda, narod pa njega. Sili neumnih fraz in strašnemu orožju stavljamo nasproti naša neranjiva srca in postali bomo končno zmagovalci. Naj nam prinese vojna še karkoli hoče, mi smo pripravljeni na vse. Na dan 20. julija minulega leta, ko smo za trenutek ohromeli ter gledali v brezno brezmejne nesreče, smo postali verni. Nobena, tudi še tako spretna in dobro zvita zgovornost naših sovražnikov nas ne more spraviti ob prepričanje, da vodimo boj zoper silo hudobnosti in da nam je zmaga sigurna, če ostanemo zvesti samemu sebi.

Vojna se odloča vedno pri zadnji dirki. Če pa mislijo v Londonu, Washingtonu in Moskvi, da pri tem nimamo več kaj sodelovati, potem bodo morali to mnenje še temeljito revidirati. V dokaz zadostuje navedba najnovejših dogodkov na bojiščih. Prišli so za naše nasprotnike iznenadoma, to pa ne pomeni, da mi tega ne bi bili predhodno pripravili. V taboru naših nasprotnikov nam niso prisojali ničesar več, morali se bodo pa v bodoče še veliko učiti o tem. To je seveda stvar naših sovražnikov. Njihovi sinovi bodo tako dolgo krvaveli, dokler ne uvidijo, da je nemški narod nepremagljiv. Nemški narod bo odložil svoje orožje šele, kadar bo imel zmago v svojih rokah. Postali smo zopet aktivni na vseh področjih. Zadnje prizadevanje našega naroda nam je dokazalo, kaj vse lahko dosežemo, če ostanemo sovražniku pridno za petami.

Nemčija je srečna imeti Führerja, ki obrne vse na dobro. Zato moramo to priložnost izkoristiti, ker takih Führerjev je Reich imel prav malo. Karkoli bo zahtevala ta vojna še od nas, bomo prevzeli nase. Plačilo za vse to bomo pa dobili dvojno in trikratno.

Kakor doslej, naj podeli Bog Führerju tudi odslej zdravje in blagoslov njegovo roko, nemškemu narodu pa uvidevnost in moč, da ga bo usoda vojne našla vedno pripravljenega. Potem bo novo leto predstavljalo za nas prehod v novo dobo.

Himmler-jevi novoletni oklici

Ordredom Waffen-SS in policiji

Reichsführer SS je izdal mozem odredov Waffen-SS in policiji sledeče povelje: »Možje odredov Waffen-SS in policije! Leto 1944 je zaključeno. Njegove težke preizkušnje je preстал ves nemški narod. Leto 1945 nam bo prineslo veliko nemško zmago in s tem mir odločilno bližje. Zopet bomo uresničili, kar smo obljubili Führerju pomladi ob pričetku vojne leta 1939: Storitvi hočemo več, kakor je naša dolžnost! Živel naš ljubljani Führer Adolf Hitler!»

Nadomestni armadi

Povelje nadomestni armadi se glasi:

»Nadomestni armadi! Leto 1944 je stavilo nadomestni armadi velike zahteve. S postavitvijo ljudskih grenadirskih divizij in neprestanim pošiljanjem maršbataljonov je pomagala nadomestna armada, da je bil odbit sovražnik na vseh frontah in da smo jih lahko zopet zagrabili na vzhodu.

Leto 1945 bo zahtevalo od poveljstev armade v domovini novih naporov. Naša trdna volja v tem letu je, z nadaljnjimi poenostavitvami v naših vrstah, s trdo vzgojo oficirjev in moštva in potom neumornega zvestega izvrševanja dolžnosti izpolnjevati vse naloge, ki nam jih odredi Führer ter ugoditi vsemu, kar zahteva od nas fronta.

S tem hočemo kot dobri vojaki leta 1945 doprinesti naš delež k veliki nemški zmagi. Živel naš ljubljani Führer!»

Naloge državne uprave

Reichsführer SS je kot minister notranjih zadev izdal oklic, ki se glasi sledeče:

»Leto 1944 sta fronta in domovina prestali težke preizkušnje, naložene po vojni in usodi. V letu 1945, ki se pričinja in nam bo prineslo mir odločilno bližje, hočemo vpreči vse naše sile, da ne bomo zaostajali za storitvami fronte. V spoznanju potreb se je dalo lani vse za frontno službo sposobne ljudi na razpolago. Naše število se je zmanjšalo. Mnogo že v zasluženem pokoju se nahajajočih starejših uradnikov je prevzelo zopet prostore mlajših. Delovni pogoji so vsled bombnega terorja postali težji. Kljub temu si stavljamo za leto 1945 nalogo, da bomo težko bojujočim, z delom in skrbmi obremenjenim nemškim ženam in moškim vedno prijazna in uvidevna pomoč ter v najplemenitejšem smislu besede služabniki našega ljudstva. To bo naš prispevek k veliki nemški zmagi! Naj živi naš ljubljani Führer!»

„Obramba ali napad — borili se bomo kot Nemci“

Novoletni oklic Reichsmarschall-a

Reichsmarschall Hermann Göring je izdal za novo leto nemškim sonarodnjakom sledeči oklic: »Nemški sonarodnjaki! Leto trdih preizkušenj, silnih naporov in najtežjih žrtve je za nami. Izkazalo se je pa, da je to bilo leto preizkušnje. Naša slavna oborožena sila je odbila ob mejah Reicha generalni naskok sovražnikov. Danes, ob prehodu leta, napadamo zopet mi na zahodni fronti.

V zgodovino bodo prešle silne storitve nemškega naroda v tem težkem času. Njegova trdota in njegovo junaštvo sta brezvzgedna. Fronta se bojuje v šestem vojnem letu z neprimernim junaštvom in požrtvovalnostjo, uveljavlja se pa istotako tudi domovina v nezmotljivem zaupanju v zmago v tej trdi borbi.

Po volji Führerja delajo vse razpoložljive sile v najvišji koncentraciji izključno samo za potrebe fronte. S trajno požrtvovalnostjo ustvarjajo možje in žene in tudi nemška mladina za dvig oborožitve in osiguranje prehrane nemškega naroda. V minulem letu je dobila domovina težko nalogo, nadoknaditi s povečanim delom gospodarske pomanjkljave, ki so nastali vsled izgube bivših zasedenih področij. To zahteva danes in v bodoče višjo pridnost in še večja prizadevanja. Druge poti ni. Zavedam se, kako trda in težavna je za vsakega posameznika, da pa vodi k uspehu, so dokazali minuli meseci. Jesensko setev smo izvršili kljub težavam obojatoče, novo orožje oborožene sile prizadeva sovražniku že sedaj občutne izgube in se je pokazalo zanj kot težka obremenitev.

Samo skrajni napori vseh sil nam lahko utirajo pot v boljše bodočnost. Kaj nam je pričakovati od naših sovražnikov, ako postanemo zmučeni in mehki, nam je znano. Potem bi se godilo Nemčiji slabše kakor se godi državam, ki so položile prežgodaj in bojazljivo orožje, zaupajoč praznim obljubam sovražnikov kot izdajalci Evrope. Obljubljali so jim osvoboditev, prinesli so jim pa meščansko vojno, kaos, revščino in glad. Nikdar še ni bila v Evropi tako velika zmeda kakor je sedaj. Kaj naj pričakujemo vzlic teh izkušenj od naših sovražnikov, če vkorakajo kot zavojalci v Nemčijo? Narod bi se pogreznil v grozovitost, kri in solze! Preprečiti vse to s stanovitnostjo in požrtvovalnostjo ter prenesti napad zopet v sovražne dežele, je naša dolžnost in naloga v novem letu.

Nemško ljudstvo in njegovo vodstvo nista odgovorja za to strašno vojno. Desetletja nas zasledujejo naši sovražniki s sovražtvom in voljo do uničenja. Njihova okroževalna politika je vodila do prve svetovne vojne. Premagani Nemčiji so nato prepovedali vsako enakopravnost. Protij ojačenemu nacionalsocialističnemu Reichu so se znašli zopet polni mržnje ponovno v vojni, složni kljub največjim razlik v interesih, v namenu, da ga razrušijo in razbijajo.

Tako so nam sovražniki vtaknili s silo meč v naše roke. S trdnim zaupanjem v Boga ter nezlomljivim pogumom gledamo v novo leto. Bo še trdo in vroče, to je sigurno. Istotako sigurno pa je, da si bomo pod vodstvom Adolfa Hitler-ja izbojevali zmago in z isto mir, ki si ga vroče želimo vsi.

Führerjeva volja ogreva bojujočo se fronto in ustvarjajočo domovino. On prinaša velikansko

moč združenega nemškega naroda do najvišjega razmaha. V zaupanju v vodstvu bo ta stisnjena nemška ljudska moč postala vsled najtežjih viharjev današnje vojne še bolj jeklena, kakor je že. Zato se glasi geslo za novo leto: »Obramba ali napad — mi se bomo bili kot Nemci!»

Hermann Göring

Novoletni oklic Reichsorganisationsleiter-ja Dr. Ley-a

Reichsorganisationsleiter Dr. Ley je izdal političnim voditeljem sledečo novoletno poslanico: »Führer je dejal na prireditvi »Reichsparteitag der Freiheit 1935« (Dan stranke svobode 1935) sledeče: »Stranka mora dati bodoče iz svoje organizacije nemškemu narodu vrhovno in splošno vodstvo.« To je stvarnost. Usodno leto 1944 je vpostavilo totalno vodstvo stranke na vseh področjih. Stranka vodi državo. Stranka nosi oboroževanje in produkcijo. Stranka mobilizira podeželsko prebivalstvo. Stranka gradi zaščitne branike na vzhodu, jugu in zahodu. Stranka organizira Volkssturm. Stranka je duša nemškega odpora. Stranka je Nemčija. Adolf Hitler je stranka in Nemčija je Adolf Hitler. To je veliko spoznanje leta 1944, to je zmaga 20. julija ter zmaga nad katastrofo usodopolnih mesecev avgust in september. Nacionalsocialistična revolucija je zmagala in maršira. Tovariši nacionalsocialističnega vodstva! Ta najsijajnejša zmaga nas obvezuje: Se več delati, še več storiti ter biti še stanovitnejši in vztrajnejši kakor doslej. Tvoja vera naj bo pokorščina, tvoje priznanje pridnost in tvoja zvestoba vztrajnost in žilavost. Naša čast pa naj bo Nemčija!»

Novoletni oklic Reichsarbeitsführer-ja Hierl-a

Reichsarbeitsführer Reichsminister Konstantin Hierl je objavil sledeči novoletni oklic:

»Tovariši in tovarišice! Usodno težko leto je za nami! Zahvaljujemo se previdnosti, ki nam je kakor čudežno, ohranila Führerja. Ponosni smo na naš narod, da je stal pokoncu v najburnejših viharjih minulega leta. V zvestobi mislimo na tovariše in tovarišice Reichsarbeitsdiesta in na vse Nemce, ki so morali žrtvovati svoje življenje za življenje našega naroda. Njihove žrtve ne smejo ostati zastoj, ker zahtevajo to od nas mrtvi. Kljubovalno korakamo v novo leto. Mi verujemo v Führerja, mi verujemo v naš narod, mi verujemo v zmago naše pravične stvari. Za dobojevanje zmage hočemo v Reichsarbeitsdienstu doprinesti naše najboljše. Naj živi Führer! Naj živi Nemčija!»

„Ne bomo popustili ne v delu in ne v vdanosti“

Novoletni oklic Reichsministra Speer-a

Reichsminister za oborožitev in vojno produkcijo, Albert Speer, je izdal delavcem v nemški oborožitvi sledeči novoletni oklic:

Leto 1944 je stavilo na našo oborožitev najtežje zahteve, odkar traja sedanja vojna. Skupnost naših ljudi je storila velikansko delo v neprimernem izvrševanju dolžnosti in z veliko požrtvovalnostjo. Skupno z obratovodji industrije so v prvi vrsti nemški delavci ustvarili predpogoje, da smo kljub sovražnemu letalskemu terorju na odločilnih področjih dvignili oboroževalno produkcijo.

Zgodovina te vojne bo morala staviti neprimljivo vpostavo našega delavstva poleg junaštva naših vojakov. To, kar je storilo nemško delavstvo s svojo pridnostjo, je edinstveno. Tudi z izgubo svoje imovine in marsikaterih sorodnikov, kar je mnoge hudo zadelo, se ni pustilo kvarno vplivati v svojih delovnih storitvah. Sovražnik je vedno zopet poskušal spoditi delavstvo iz delavnice z bombardiranjem njegovih stanovanj in obratov. Vse to ni omehalo našega delavstva. Kar je v minulem letu storila nemška industrija na področju improvizacije in skupnostne pomoči se najboljše zrcali v številnih naših izdelkih v oboroževalne svrhe.

Nemški delavci, vi ste z vašo požrtvovalnostjo podali predpogoje, da smo ustvarili sovražnika ob mejah Reicha. Z delom vaših rok in vdanostjo

Položaj na zapadni fronti

Močni udarci nemškega letalstva - Več sto ameriških oklopnikov uničenih ali zaplenjenih - Odlični nemški sunki v sovražne postojanke

Na božični večer so nemške čete izvedle velik sunk čez reko Ourthe ter so razvile sovražno fronto iz globine. Številne sovražne skupine so bile v ozadju obkoljene ter uničene. Sovražnik je dovedel nove sile ter je nadaljeval svoje močne napade proti bokom naših napadalnih zagod, ne da bi uspel. Po poročilu z dne 24. decembra so bili ameriški napadi razbiti med Elsenbornom in Stavelotom. V srednjem Luxemburg-u je sovražnik 23. decembra izvajal svoje razbremenilne napade iz južne strani, vendar se je zarič pred naše postojanke po malenkostnih terenskih uspehih. Ob reki Saar ter ob palatinasko-alski meji so bili izvojevani veliki predeli. Številne skupine bunkarjev pred Westwallom so bile očiščene. Pri Kaysersberg-u je sovražnik obležal že pred našimi postojankami ob velikih izgubah. V veliki zimski bitki so na obeh straneh vpostavili velike letalske sile. Nemški lovci so zbili 115 sovražnih letal. Neko ameriško značno brodogrje tirimotornikov je bilo razbito z izgubo 44 letal. — 8. angleška armada je v srednji Italiji izvedla le slabotnejše napade, ki so se končali z velikimi izgubami za sovražnika. Tudi pri Bagnacavallu so se napadalni valovi Kanadčanov zrušili v našem ognju. — Amerikanci so bombardirali in napadali področje zapadno Rhein-a. Trier pa je bil cilj angleških bombnikov.

Po poročilu z dne 25. decembra so bile v zimsko bitko v Belgiji vržene nove sile na obeh straneh. Sovražni pritisk na področje severozapadnega Rheina in na področje Saarpfalz je bil odstranjen. Tako so bili uničeni njegovi nameni prodora proti srednjemu in gornjemu Rheinu. V področju Bastogne so nemške čete prešle h koncentričnemu napadu proti tankaj obkoljeni ameriški skupini. Sovražnik je na široki fronti nadaljeval svoje močne napade proti južnemu boku naše napadalne zagode v srednjem Luxemburg-u. Med rekama Saar in Rhein so vrgli Nemci Amerikance iz številnih vasi, zasedujoč poraženega sovražnika. — Nadaljeval se je ogenj na Anvers in London. — V srednji Italiji so Angleži južno od Imole, ob reki Naviglio in na obeh straneh Bagnacavalla ob velikih in krvavih izgubah dosegli le prav malenkostne terenske uspehe. — Anglo-ameriški terorni bombniki so 24. decembra na široki fronti prileteli nad zapadno in jugozapadno Nemčijo. Večja škoda je zopet nastala v Trieru. 24. decembra je bilo uničenih 87 sovražnih letal, med njimi 43 štirimotornikov.

Iz poročila, izdanega dne 26. decembra, je razvidno, da se je težišče bojev na zapadu premaknilo v srednji Luxemburg. Sovražnik je dovedel nove sile iz drugih delov ter skušal vbočiti naše

vaših src ste predni bitki uvrščeni ob stran bojujočih se čet. Ta neomahljiva zveza, ki veže fronto in domovino, je najboljša in najdražja podlaga za končno zmago Nemčije.

Obratovodje! Vaša zavest do odgovornosti in vaša odločna osebna vpostava je omogočila skupnosti, delujoči v oborožitvi in vojni produkciji, tiste storitve, ki so odločujoče za potek naše borbe. Milijonom našim delavcem ste bili vedno v vzpodbudo in vzor.

Znanstveniki in tehniki po raziskovalnih zavodih in konstrukcijskih uradih ste izumili z neumorno vztrajnostjo tehniški napredek. Vaše storitve so vodile na mnogih področjih do narejenosti našega orožja, ki ga sovražnik vedno bolj občuti.

Nemške žene v oboroževanju! V odločujoči dobi našega boja za svobodo ste prišle k nam, da ste osvobodile za vojno službo sposobne moške ter ojačile s svojim delom moč našega oboroževanja. Tudi vi prispivate z zvestim izpolnjevanjem delžnosti vaš delez k boju za obstanek naroda. Nemški vojak se zaveda, da tekmuje za njim v vpostavi in požrtvovalnosti domovina, da bi mu v svoji brezpogojni vdanosti izdelala potrebno orožje.

Možje nemške oborožitve! Prihajajoče leto nam bo stavilo že nadaljnje nove zahteve. V usodno povezani skupnosti kakor dospelj tudi odslej ne bomo popustili v našem delu in v naši vdanosti. Naloga, ki nam je stavljen, se imenuje zmaga. Cilj našega dela je Nemčija!

južno krilo, da bi tako rešil pri Bastogne-u obkoljeno sovražno skupino. Sovražni napadi so bili razbiti, obroč okoli Bastogne-a pa zožen. Zapadno od reke Ourthe so se nadaljevali nemški sunki. Od pričetka nemškega napada dne 16. decembra je bilo uničenih ali zaplenjenih nad 700 ameriških tankov. Amerikanci so izgubili nad fronto 44 letal. Sovražni dovoz je bil dan in noč cilj učinkovitih nemških letalskih napadov.

V jugovzhodni Belgiji in v srednjem Luxemburg-u je bitka po poročilu z dne 27. decembra narasla glede srditosti. Severno od mesta Laroches se je razvila oklopniska bitka velikih izmerov. Ob malenkostnih lastnih izgubah je bilo pri tem uničenih oziroma zaplenjenih 70 ameriških tankov. Izjalovili so se ameriški napadi pri Bastogne-u ter v srednjem Luxemburg-u. Skupno je bilo 26. decembra uničenih 158 sovražnih tankov. Ob lothringinsko-alski severni meji so naše čete potisnile sovražnika na več odsekih dalje nazaj. Pri Weißenburgu je bilo očiščeno ozemlje pred Westwallom ter je bilo osvobojenih več naselbin. — Nadaljeval se je ogenj našega dalekometnega orožja na Lieges, Anvers in London. — V srednji Italiji so nemške in italijanske čete pri Gallianu predrle ameriške postojanke ter vrgle Amerikanke več kilometrov proti jugu. — Na drugi božični dan je bilo nad nemškim ozemljem uničenih 61 sovražnih letal. — Nemške podmornice so potopile dvoje parnikov s skupno 12.000 brt in torpedirale še neko drugo ladjo. Pred Cherbourgom je bil torpediran neki 14.000 brt izpodrivajoči parnik, ki se je brzkone potopil. Mimo tega je bilo potopljenih osem sovražnih rušilcev in spremljevalnih ladij.

Globok vdor naših napadalnih odredov v belgijsko-luxemburški prostor je razbremenil celotno zapadno fronto ter je po poročilu z dne 28. decembra dovedel do velike bitke s sovražnimi divizijami, ki so bile odpočlane z drugih odsekov. Na severozapadni fronti bojnega področja je napredoval nemški napad počasi proti žilavemu sovražnemu odporu. Na ostali južni fronti je sovražnik vzdrževal svoj močan pritisk.

V belgijsko-luxemburškem področju so se po

Naš obrambni uspeh v Kurlandu

Na Madžarskem so se po poročilu z dne 24. decembra nadaljevali težki boji. Zlasti na obeh straneh Budimpešte je sovražnik nadaljeval svoje velenapade. Medtem ko je boljševikom uspelo v področju Szekesfehervar vdreti v našo fronto, so naše čete med vijugo Donave severno od Budimpešte in med južno-slovaško mejo preprečile razširjenje vdornega prostora. Sovražnik je imel pri tem težke materialne in človeške izgube. Severno od gorovja Matra je bil sovražnik zavržen ob velikih izgubah v njegovih vrstah. Južno od Košic so naše čete iztrgale sovražniku mesto Tornau.

Med Blatnim jezerom in med Szekesfehervarom so bili po poročilu z dne 25. decembra razbiti vsi sovjetski napadi. Pri Budimpešti so se nahajale nemške čete v težkih obrambnih bojih. Sovražniku je uspelo prodreti v področje zapadno od prestolnice. Sovražnik je imel v teh bojih zelo težke in krvave izgube. Hudi boji so se razvili severno od gorovja Matra in ob reki Sajó. Vzhodno od Košic se je razbito več sovjetskih napadov.

Po poročilu z dne 26. decembra so se na Madžarskem razvijali težki obrambni boji. Zapadno od Budimpešte so zamoogli sovjeti prodreti v severozapadni in severni smeri, dočim so se razvili njihovi napadi iz vzhodne smeri. Severno od reke Eipel ter ob spodnjem delu reke Zagyyva je sovražnik vzdrževal svoj pritisk. V Kurlandu ni imel sovražnik nikakih uspehov.

Sovjetski poskus, forsirati Blatno jezero, je bil po poročilu z dne 27. decembra preprečen. Sovjetski napadi iz smeri Szekesfehervar so se izjalovili. Zapadno od Budimpešte pa je sovražnik kljub naši hrabri obrambi razširil svoj vdor proti severozapadu in severu. Ob zapadnem robu mesta so se razvili srđiti boji, istotako pri Saldoterianu.

poročilu z dne 29. decembra razvili težki boji, ne da bi se bil položaj bistveno izpremenil. Na vsej ostali zapadni fronti so se razvile le prave lokalnega pomena. Nadaljeval se je ogenj na London, in Anvers. — Z najmanjšimi podmornicami in bojnimi sredstvi so naskočni odredi vojne mornarice ob izlivu Schelde potopili več kot 40.000 brt iz sovražnega dovoznega brodogrja. Ameriški in angleški terorni letalci so bombardirali mesti Koblenz in Kaiserslautern. V ranih večernih urah so angleški terorni bombniki napadli zapadno ozemlje Reicha.

V severnem delu belgijsko-luxemburškega bojnega področja na obeh straneh Stavelota je sovražnik po poročilu z dne 30. decembra prešel v obrambo, jugozapadno od Bastogne-a pa je skušal brez uspeha zlomiti ta steber naše fronte. Nemško letalstvo je prizadevalo sovražnemu dovozu močne udarce. Neki korpus nemške protiletalske artilerije je v zadnjih desetih dneh uničil 190 ameriških letal. — London, Anvers in Lieges so bili nadalje obstreljevani. — V srednji Italiji so bile le manjše praske. Anglo-ameriški bombniki so tudi 29. decembra nadaljevali svoje napade na zapadno in južno Nemčijo. Težke poskodbje so beležili v Ringenu. Pri teh napadih je izgubil sovražnik 29. decembra 47 letal, med njimi 25 štirimotornih bombnikov.

Iz poročila z dne 31. decembra izhaja, da so Amerikanci v zemski bitki med rekama Maas in Moeel vpostavili skoraj polovico vseh svojih divizij. Težišča borb so se nahajala v Rochefortu in Bastogne-u. Sovražniku se ni posrečilo s protinapadi vbočiti južno krilo naše napadalne zagode. — Nadaljeval se je ogenj na sovražna dovozna oporišča Lieges in Anvers. — Amerikanci so bombardirali zapadno in jugozapadno Nemčijo, zlasti Kassel in Kayserslautern. Zvečer so Angleži vrgli številne bombe na Köln in na Hannover. Na sovražne terorne napade se je odgovarjalo s povračilnim ognjem na London.

Po poročilu z dne 1. januarja je imel sovražnik med rekama Maas in Mosel silne izgube na materialu in ljudeh. V celodnevni bojih je bilo uničenih 121 sovražnih tankov. — Lieges in Anvers sta bila nadalje obstreljevana z dalekometnim orožjem. — V srednji Italiji ni bilo nikakih posebnih dogodkov. — Anglo-ameriški odredi so nadaljevali svoj teror nad zapadno in severozapadno Nemčijo. Večja škoda je nastala v Velikem Hamburg-u ter v Oberhausen-u Zvečer so hitra angleška letala bombardirala Berlin. Zbitih je bilo 47 anglo-ameriških letal. Mornariške sile so meseca decembra uničile 99 sovražnih letal.

Tudi v Kurlandu so se izjalovili vsi sovjetski napadi ob velikih izgubah za sovražnika. Boljševiki so izgubili od početka tretje bitke za Kurland 334 tankov.

Med Blatnim jezerom in južno mejo Slovaške se je bitka po poročilu z dne 28. decembra stopnjevala tako glede obsega kakor tudi srđitosti. Sovražnik se je obrnil v prostoru Szekesfehervar-Felsögalla proti zapadu. Mimo tega so boljševiki napadali Budimpešto iz treh strani. Nemške in madžarske posadke so se v notranjem obrambnem obroču srđito zoperstavljale boljševikom. V Kurlandu je sovražnik nadaljeval svoje napade z novimi rezervami, vendar je ostala glavna frontna črta trdno v nemških rokah. V dveh dneh je bilo uničenih 210 sovražnih tankov.

Ponovni sovjetski poskusi prodora med Blatnim jezerom in Donavo so obležali po poročilu z dne 29. decembra v brambnem ognju nemških divizij. Posadka Budimpešte je branila jedro mesta proti močnim sovjetskim napadom. V Kurlandu so bili odbiti vsi sovjetski napadi.

V področju Szekesfehervar-Felsögalla so nemške čete po poročilu z dne 30. decembra zavrnille vse sovjetske napade, istotako v področju Budimpešte. Severno od reke Eipel pritiskajo boljševiki proti severu. V Kurlandu, kjer je bilo težišče bojev pri Doblenu, so naše čete vzgledno zavrnille in razbile vse sovjetske napade.

31. decembra je bilo sporočeno, da je hrabra nemško-madžarska posadka Budimpešte onemogočila sovražni poskus, vdreti z več strani v mesto. V obrambni bitki pri Budimpešti so izgubili boljševiki od 20. do 27. decembra 415 tankov. Ob slovaški meji je razširil sovražnik svoje poskuse prodora na nova področja. V trdih bojih so bili ti poskusi zaustavljeni ali razbiti.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Der General und Volksgranadiere
Eichenlaubträger General L... Kommandeur einer Volksgranadiere Division, überzeugt durch häufige Besichtigungen von dem Stand der Arbeit der ihm unterstellten Front...

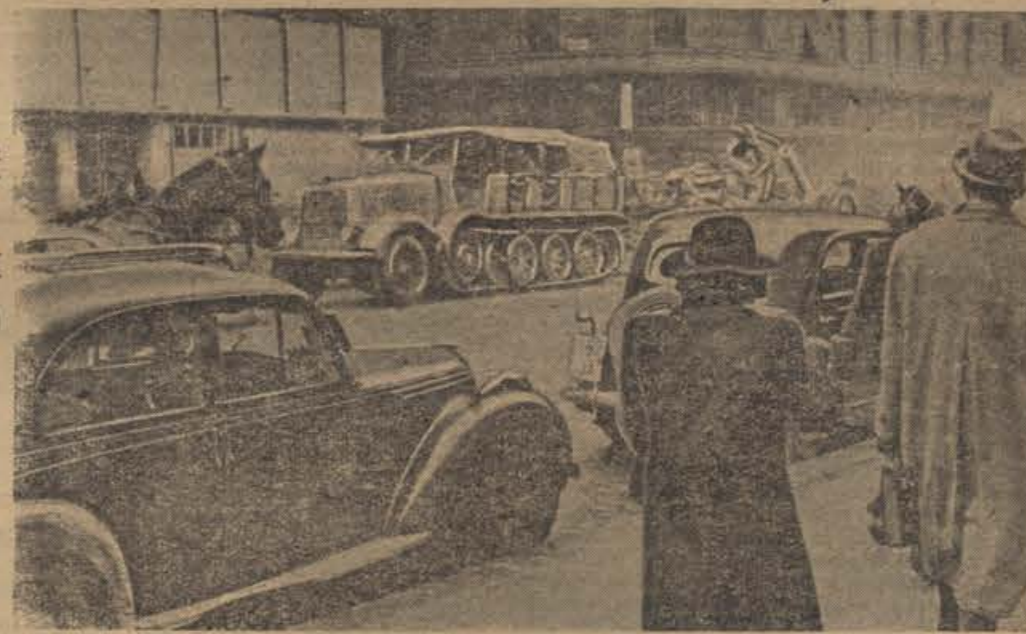
Das sind ihre Kampfmethoden!
Im Harthwald im Oberelsaß nordwärts Mülhausen, wo eine gaulistisch-amerikanische Kräftegruppe in Stärke mehrerer Bataillone abgeschnitten und vernichtet wurde, erbeuteten unsere Truppen einen feindlichen Funkwagen, der in völkerrechtswidriger Weise als Sanitätsfahrzeug getarnt war.
PK-Kriegsbericht Theobald (Sch)

Sie schiessen bei Tag und Nacht
Ein besonderes Ruhmesblatt hat sich unsere Artillerie in den Schlachten von Aachen erworben. Die schweren Verluste, die der Feind bei diesen Kämpfen erlitt, sind zu einem nicht geringen Teil dem Einsatz unserer Artillerie zuzuschreiben.
PK-Kriegsbericht Bauer (Sch)

Überschwemmung vor dem Unterstand
Stündlich muß das Wasserloch vor dem Zugfechtsstand geleert werden, damit wenigstens der Bunker trocken bleibt. Ohne Ausnahme greift jeder, der vorüberkommt, zum Schöpfbeimer, wenn er sieht, daß das Loch wieder voll Grundwasser gelaufen ist.
PK-Kriegsbericht Kluwe (Sch)

In der Stellung einer Division im Raum von Memel
... dem vorgeschobenen Posten seiner Division informiert ... der Divisionskommandeur persönlich über den augenblicklichen Stand der Lage.

Frontnahes Budapest
... ungarischen Raum werden der Abwehrfront gegen die Sowjets immer neue Kräfte zugeführt. Schwere deutsche Geschütze rollen über die Ausfallstraßen von Budapest.
PK-Beißel / TO-EP (Sch)

DER BUNKER DER WINDE

Von Kriegsbericht Alois Bezold.

PK. — »Nun, was haben Sie heute wieder für ein Wetter gemacht, Herr Regierungsrat?« fragte der Adjutant den Leiter der meteorologischen Station, bevor er ihn beim Seekommandanten anmeldet. »Das Wetter ist noch konstant schlecht«, antwortet der Marinebeamte und geht dann zum Chef, um ihn über die tägliche Wetterlage zu unterrichten. Als er nach einer geraumen Weile mit der Kartenrolle unterm Arm wieder herauskommt, folgen wir ihm interessiert zu seiner Dienststelle, um mal zu sehen, »wie denn eigentlich das Wetter gemacht wird.«

Nach wenigen Schritten stehen wir vor dem Eingang eines tief in den Fels gebauenen Bunkers. Die wenigen Marinemedienstellen sind hier entsprechend der beschränkten Unterkunftsmöglichkeit nahe zusammengepackt. Man behilft sich mit wenigen Mitteln und hat sich kriegsmäßig eingerichtet. »Hier in diesem Bunker also machen Sie das Wetter?« »Ja, er ist zugleich auch unsere Unterkunft. Wir brauchen uns keine Sorgen zu machen, wenn die Sirenen Fliegeralarm geben,

wie vergangene Nacht. Ich konnte mich ruhig auf die andere Seite legen und weiterschlafen.«

Die dunkle Kühle eines tiefen Stollens nimmt uns auf. Hier merkt man nichts von Licht und Hitze. Am Ende führt ein eisernes Schott in einen gemauerten Querstollen, in dem die »Wettermacher« hausen. Der Meteorologe gibt einen kurzen Aufruf bei Arbeit seiner Station. Vor sich auf dem Tisch hat er einen Stapel bunter Europa-karten. Die obersten sind vollgefüllt mit winzigen Tintenzeichnungen, mit blauen und roten Linien. Am Nebentisch sitzt vor einer Reihe von elektrischen Anlagen und Geräten ein Funker, den Hörer um den Kopf geschnallt, und schreibt auf einen Block mystische Buchstaben und Zahlenreihen.

Hier auf diesen Vordruckkarten, so führt der Regierungsrat zwischen den passenden Zügen aus seiner qualenden Pfeife aus, sehen Sie eine Unzahl von kleinen Kreisen. Jeder dieser Kreise bedeutet eine Wetterstation. Diese Stationen existieren im Frieden wie im Kriege. Ein paar mal am Tage zu bestimmten Stunden machen die Stationen

ihre Beobachtungen über Windrichtung, Windstärke, Temperatur, Feuchtigkeitsgehalt, Luftdruck usw. Nach einem internationalen Kodex gibt es für alle diese Werte eine Zahlenskala. Hier ist das Wettertagebuch, in das jeden Tag die an Ort und Stelle gemachten Beobachtungen in diesen Zahlen eingetragen werden. Wieder in ganz bestimmten Zeitintervallen gehen diese Zahlen an einen Meldekopf weiter. Dieser stellt die Wert des ganzen Gebietes zusammen und gibt sie nach der Zentralstelle durch. Diese gibt dann die Gesamt-meldungen durch, die von jeder Station aufgenommen werden.

Auf den Kartenvordrucken trägt der Assistent alle gemeldeten Werte der gesamten von uns besetzten Stationen mit bestimmten Zeichen ein. Wenn sie diese Karte ansehen mit den Eintragungen von heute morgen, so haben Sie gleichzeitig ein Gesamtbild der von uns zu Zeit militärisch besetzten Gebiete. Denn überall, wo deutsche Soldaten stehen, sind auch Wetterstationen. Die kleinen Pfeile, die von den Kreisen ausgehen, geben die Windrichtung an, die daranhängenden Querstriche die Windstärke. Die anderen Werte werden mit bunten Tinten daneben geschrieben. Aus dem Gesamtbild ermittelt der Meteorologe die Tendenz

Die verschiedenfarbigen krummen Linien kreuz und quer über die Karte sind die Verbindungslinien gleicher Wetterwerte, also die Isothermen, Isobaren usw. Diese rot und blau umrandeten Gebilde stellen Hoch- bzw. Tiefdruckgebiete dar. Auf dieser anderen Karte erkennen Sie die Höhenlage der verschiedenen Wetterwerte. Bewegt sich ein bestimmtes Wetterbild zum Beispiel nur in den untersten Luftschichten, so ist seine Dauer nur gering, seine Auswirkung begrenzt. Dingt es dagegen in große Höhen, kann man mit einem längeren Bestand der gegenwärtigen Situation rechnen. Aus diesen verschiedenen Wetterbildern und ihrer aus den nacheinander folgenden Meldungen sich ergebenden Wanderung kann der Meteorologe dann für sein Gebiet die Wettervorhersage machen. Dieser blaue Sack zum Beispiel ist ein gegen Südosten vordringendes Tief, das bis in hohe Luftschichten reicht und das seit Tagen hier herrschende Schlechtwetter verursacht. Dies wird noch vier bis fünf Tage andauern, um dann anderen Einflüssen zu weichen. Der örtliche Marinbefehlshaber kann auf Grund des Wetterferats, zu dem der Meteorologe jeden Tag befohlen ist, die Wetterlage bei der Befehlserteilung zur Durchführung von Unternehmungen berücksichtigen.

Es ist klar, daß je weniger Stationen sich in unseren Händen befinden, die Wetterbestimmung um so schwieriger wird, da wir ja aus den Feindgebieten keine Beobachtungen bekommen.

Da der Wetterdienst für den gesamten Seekrieg von großer Bedeutung ist, hat man bei uns natürlich auch versucht, aus den von uns nicht besetzten Gebieten laufende Wetterbeobachtungen zu bekommen. Der Kampf um das Wetter ist auch ein interessantes Kapitel der Kriegsgeschichte, das zwar erst nach dem Kriege geschrieben werden kann, das aber Episoden dieses Krieges der Öffentlichkeit berichten wird, die mit atemberaubender Spannung geladen sind, in denen deutsche Soldaten völlig auf sich gestellt sich gegenüber jeder Unbill der Landschaft, gegenüber Katastrophen und Feindeinwirkung aufs höchste bewährt haben.

Auch die Männer des Wetterdienstes sind Soldaten, die in entscheidendem Einsatz stehen, die einen bedeutsamen Kriegsbeitrag leisten und unter dem Zwang der Geheimhaltung, da er sich in der Stille des Alltäglichen vollzieht, von den Kameraden an den Waffen und von der zivilen Öffentlichkeit kaum beachtet wird.

POLITISCHE BELEZKE

□ Amerišk general ne veruje v zmago Anglo-Amerikancev. Amerišk generalštabi šef v prvi svetovni vojni, general Peyton March, se je nepovoljno izjavil o nemški ofenzivi na zahodu ter ostro grajal anglo-ameriško vojno vodstvo. Končno je treba opustiti, tako je dejal March, delati odgovorno vreme in nepregledno ozemlje za operacijske uspehe. Jaz še nisem doživel, da bi ležal sneg sampa na eni strani fronte. Leta 1944 sem izjavil, tako je izjavjal March, da ne bomo porazili Nemcev v letu 1944, za leto 1945, pa nočem prorokovati zavezniške zmage.

□ Svedom neželjeni emigranti. Na Svedskem izhajajoči socialdemokratski list »Alton Tidningen« je ogorčen radi ustanovitve takozvane »Norveške patriotske zveze«, ki sta jo ustanovila na Svedskem dva ekstremno levo orientirana norveška emigranta, ki zahtevata primerno komunistično sodelovanje v bodbi novi norveški vlad. Imenova zveza razpolaga z lastnim glasilom in je brezdvomno ustanovljena z znanjem svedske vlade. Takozvano »Kraljevo norveško poslanstvo« v Stockholmu seveda nečeesar vedeti o omenjenih patrijotih, ki nastopajo na povelje Moskve.

□ Belgrajski režim Belgrada se izživlja. Glasilo komunistične stranke Jugoslavije, »Borba« v Belgradu je objavilo imena številnih zastopnikov znanosti in umetnosti, ki so jih nedavno kot »sovražnike države« lykvidirali. Med žrtvami komunistične smrtne obsodbe se nahajajo dekan tehniške fakultete profesor Branko Popović ter univerzitetni profesorji Ilija Pršič, Borič in Kotur. Od Titovih tolpa so bili ustreljeni tudi štirje rimokatoliški duhovniki. Isti list označuje bivšo hrvatsko kmečko stranko in njenega voditelja Dr. Mačka »izdajalcem«, ki se jih mora pozvati na odgovornost.

□ Boljševizem mori v Ateni po vzgledu Katyna. Zastopnik angleške poročevalnice »Exchange Telegraph« v Ateni, Mosopolus, je brzojavil svoji središčnici v London sledeče: »Grozni prizor se je nudi zastopnikom inozemskega tiska in drugim osebam, ko so ob navzočnosti zdravnika vojnega sodišča in zastopnikov sodnih oblasti na hribu Filopapos pri Ateni odprli studenec, v katerem so se nahajali mlčki iz vrst civilistov, ki so jih umorile tolpe Elasa v prvih dneh upora. Dosej so izveleli iz studenca deset trupel. Po izpovedi prič in sosedov so pričeli z ubijanjem zvečer pred dnevom velikega sestanka Elasa. Dotičnega in naslednjega dne so rezali žrtvam z noži goltance, nekatere so pa pomorili s strelnim orožjem. Priče so izpovedale, da so slišale klicanje žrtev, ki so prosile svoje morilce milosti. Neka žrtev, ki je bila še pol otrok in je spoznala svojega morilca, mu je dejala: »Kosta, zakaj me hočeš umoriti?« Takoj po umoru so zmetali trupla v studenec, ki so ga predhodno pripravili za sprejem teh likvidirancev. V neki žrtvi so spoznali kavarnarja iz neposredne bližine. — Komunistizem v Grčiji je očitno dober učencem svojih moskovskih učiteljev, ker točno posnema umore Poljakov v Katynu in Vinici.

□ »Nemčija in Japonska ostaneta neomajni«. Tako je izjavil govornik japonske vlade ob prehodu leta. Minulo leto je prineslo obema zaveznikoma razne spremembe. V Evropi so se umaknile nemške čete do mej Reicha, kar seveda ni bistveno. Tam, kjer je volja, tam je tudi pot in Nemčija je ravnokar na tem, da deli protudarce. Tudi Japonska je doživela na vzhodu odboje. Razni važni zunanji položaji so izgubljeni in vojna se je približala bližje k materni zemlji. Sovražnik je pa moral za to svoje prodiranje preleti mnogo krvi. Kljub prizadevanju in važnim odločujočim bojem, ki nas brezdvomno čakajo v novem letu, tako je zaključil govornik, gledata Japonska in Nemčija z velikim zaupanjem v bodočnost, v zavesti si zmage ter izpolnitve svojih idealov novega reda miru in pravičnosti.

□ »Iz ljubezni do svobode.« V Belgradu izhajajo komunistični list »Politika« je nedavno zapisal sledeče: »Rdeče vojske je vodila velika ljubezen do svobode v našo deželo. Korakali so tisoče kilometrov, premagali neštete hribovite grebene, globoke reke in široke planjave.« Uredniku je pri tej piki odpovedal pisalni stroj, ker ni hotel pisati zaključka svojih misli, ki bi morale glasiti sledeče: »Boljševiki so pri tem korakali preko gor mlčičev, prebrodili veletoke človeške krvi, hodili preko razvalin in pepela ter preko oskrunjenih in do smrti mučenih žena in otrok — iz same ljubezni do svobode.«

□ Odlikovanje Vlasovih prostovoljcev. Pri neki grenadinski diviziji so v okviru primerne proslave izročili odlikovanja za hrabrost in za vojne zasluže 250 prostovoljcem, izhajajočih iz narodov Rusije, ki so se odlikovali v vrstah osvobodilnih formacij proti boljševizmu. Pri tem je govoril poveljnik divizije Generalmajor Schulz, Nemeč iz Baltika, v ruščini.

□ Boljševiški »vladni odbor« v zasedenem delu Madžarske. Kakor povsod, kjer so Sovjeti zasedli druge dežele, tako so tudi v zasedenem delu vzhodne Madžarske postavili marionetni odbor ali »začasno vlado«. To vlado vodi zloglasen dezertir Mikoš, ki je kot general in poveljnik armade dezertiral iz madžarske oborožene sile ter pri tej priložnosti ukradel in odnesel k Sovjetom še armadno blagajno, ne da bi pri tem bil pozabil zaplesti v svojo vse druge nadkriljujočo veleizdajo raznih dam in podrejenih mu oficirjev, ki jih je odvedel iz svojega frontnega odeska v boljševiško bojno črto. Razen njegovega komplicca, bivšega generala Farago, ki ga je madžarsko vojno sodišče obsodilo v odsotnosti in degradiralo kakor Mikoša, ni v odboru nobenih znanih imen. Izgleda, da so ostali člani odbora funkcionarji komunističnega gibanja Madžarske. Vzporedno z

Zgornji Sannal očiščen tolovajev

Prebivalstvo zopet zadihalo svojo svobodo -
OF je zapustila vpepeljene domove in porušene mostove

S tolikim kričanjem proklamirana republika ofarskih tolovajev v gornjem Sannal-u se je zrušila kot hišica iz igralnih kart. Nemške edinice so pred par dnevi očistile ta lepi predel Spodnje Stajerske in rdečega »raja« je bilo mahoma konec. Po prvotno trdovratnem odporu, ki je veljal komunistične tolovaje nešteto število mrtvih, so tolovaji na svojem paničnem begu izpraznili Präßberg, Altenburg, Rietz, Laufen, Leutsch, Sulzbach in Oberburg. Tako je naglo končala strahovlada OF po vsem gornjem Sannal-u.

Prebivalstvo je zopet zadihalo svojo svobodo. Le polagoma in plaho se vračajo ljudje iz gozdov, kamor so pobegnili, kajti tolovaji so razširili vest, da ima pričakovati trpinčenje vsakdo, ki bi prišel v nemške roke. Tolovaji so pripovedovali ljudem, da režejo Nemci ujetnikom jezike in ušesa ter da jim izbadajo oči. Žal se je našlo tudi mnogo takih, ki so nasedli ofarski agitaciji. Ti ljudje se sedaj čudijo, da jim nikdo ni storil nič žalega. Čudijo se nemškim edinicam, ki so oborožene z najboljšim orožjem in ki prepevajo korakajo po vaseh.

Tri mesece so bili Sannal-erji odrezani glede poročil od vsega sveta. Samo na zloglasnih »mitingih« in s pomočjo komunističnih lažljivostov so jim stalno prežvekovali laž, »da se je Nemčija že zrušila, da se nemški vojaki ne borijo več, da Nemci nimajo več kaj jesti in da stoje »zavezniki« že pred Berlinom. Tedaj pa je nenadoma pobežala tolikanj opevana in »slavna« tolovajska armada. Odkod neki so se vzeli Nemci, ki so bili že 15. septembra vsi pobiti in premagani? Rdeči »raja«.

Komunistični oblastniki OF so bili julija t. l. zmage pijani, ko se je OF posrečilo s premočjo

in po hudih obrambnih bojih spričo slabo zase denih nemških oporišč zasesti zgornji Sannal. Razposlali so v svet bombastične vesti, obenem pa so ustanovili rdečo sovjetsko republiko »Sannal«. To »razveseljivo vest« so sporočili Sannal-erjem na nekem »mitingu«. Tolovaji so hodili od hiše do hiše in so tirali ljudi na shod. Govorilo se je mnogo o svobodi in o otvoritvi raja OF. Po shodu so se udajali plesu in svobodni ljubezni. Kdor se je branil, je bil takoj ožigosan kot »ljudski izdajalec«.

Nato so »volili«, in sicer lokalne sovjete in gospodarsko organizacijo. Ena organizacija naj bi kontrolirala drugo. Lista funkcionarjev je bila predložena že v zaključenem stanju in gorje tistemu, ki bi bil skušal ugovarjati.

V Präßberg-u je hotela biti 18letna babura Lekschke izvoljena županom. Bila je odurna babura, ki razen par napijenih komunističnih fraz, ni razumela prav ničesar. Izvoljen je bil nato drugi kandidat. Rdeča copernica je kar besnela. Čim je pa postala vroče, je izginila med prvimi.

Voliti so smele tudi žene in dekleta, v kolikor so že prekorachile 18 leto. Izvoljene so bile samo komunistične kandidatkinje. Bile so to večinoma napoli divje in spolno bolne baburetine ali pa ženske smeti iz dotične vasi. Za casa volitev je bilo izredno mnogo žensk bolnih. Komunisti so pa divjali čes, da »babe« nimajo nikakega razumevanja za njihove svobodnjakarske geste.

Gospodarski odbor je moral skrbeti za to, da so imele »brigade« vedno dovolj živeža. Politkomisarji so živež kratkoma zahtevali. Kdor ni mogel ničesar dati, je bil označen kot »narodni izdajalec«. Dotičnemu so vse zaplenili, mimo tega pa so mu celo še grozili s smrtjo. Tako so iz-

vpostavo vladnega odbora, so boljševiške vojaške oblasti postavile s pomočjo v boljševiški tabor pobeglih madžarskih oficirjev in nekaj odrejenih oseb politično organizacijo, ki ima veliko sličnost z istim gibanjem v Jugoslaviji. Radi lepšega so odprta vrata v vladni odbor tudi ogebnostim iz nekommunističnih taborov.

□ Rooseveltova vojna je draga. Iz nekega finančnega pregleda zakladnega urada Zedinjenih držav Severne Amerike je razvidno, da je predsednik Roosevelt leta 1944. izdal več denarja za vojne izdatke kakor kedaj koli v kakem letu ameriške zgodovine. Državni dohodki so znašali 45 milijard dolarjev, izdatki pa 97 milijard. Javni dolgovi so se dvignili od 62 na 232 milijard dolarjev.

□ Lloyd George je postal grof. Angleško časopisje poroča, da je angleški kralj ponudil staremu Lloyd-u George-u, ki se namerava umakniti iz političnega udejstvovanja ter odložiti svoj poslanski mandat, grofovski naslov, na kar je odlikovanec pristal. Lloyd George je igra v prvi svetovni vojni v angleški in svetovni politiki veliko vlogo.

□ Korupcija v angleški oboroževalni industriji. Angleški list »Times« poroča, da je preiskovalni odbor za javne naloge odkril veliko korupcijo, ki je židu Melchett-u omogočila ves čas trajanja sedanje vojne na nesramen način izkoriščati in varati angleško municijsko ministrstvo. Kemični koncern židovskega lorda Melchetta je namreč imel podkupljene vse merodajne uradnike imenovanega ministrstva, ki so proti primerni proviziji skrbeli, da je koncern dobival vsa vojna naročila in da je dobiček bil takšen, kakor si ga je želel žid Melchett. Z drugimi besedami se to pravi, da je največji angleški kemični trust žida Melchetta imel kontrolo nad celotno oboroževalno industrijo, v kolikor se je nanašala na kemijo ter sami sebi izdajal naročila, ki so na račun angleškega naroda prinašala velikanske dobičke.

□ »Mussolini je imel Italijanski narod za seboj«. Bivši italijanski prestolonaslednik Umberto je že pred nekoliko časa podal zastopniku Reuterja sledečo izjavo: »Vojna napoved Italije Angliji in Franciji se ni dala prenehati. Italijanski

narod ni hotel drugače. Nikdo ni protestiral proti temu. Mussolini je imel svoj narod popolnoma za seboj.

□ Začetek sistema kolhozov v Bolgariji. Sofijski radio je poročal, da je Bolgarija neposredno pred uvedbo kolhozov. Oddajnica je razglasila posebno odredbo notranjega ministra o podrobnosti nove akcije boljševizacije Bolgarije. Pri izdelovanju državnega proračuna za leto 1945 bo tvorilo načelo kolektivnega obdelovanja zemlje temelje in podlago.

□ Sovjeti ne želijo anglo-ameriških letal na svojih vzletiščih. Pred meseci so v Londonu in Washingtonu z velikim zadovoljstvom ugotovili, da lahko pristanejo anglo-ameriški bombniki na svojih poletih nad Nemčijo tudi na sovjetskih letališčih v svrhu oskrbe z bencinom in bombami, nakar zamorejo na povratnih poletih znova bombardirati Nemčijo. Nedavno tega je pa o tem vse utihnilo. Najnovejša vest iz Newyorka pa pravi, da so Sovjeti kratko in jedrnatno izjavili, da ne želijo nikakih anglo-ameriških letal več na svojih letališčih. Vzroka Moskva seveda ni navedla. Washington se je pa v tej zadevi ognil v občuten molk.

□ Anglo-ameriški dezertarji kot roparji v Italiji. Reuter poroča, da je komandant Rima, brigadni general Thoburn Brown, nedavno razglasil, da je anglo-ameriška vojaška policija aretirala štiri tolpe vojaških in civilnih gangsterjev, ki so zadnje mesece vzmirjali Rim. Izvrševali so zločinstva z roparskimi napadi po cestah in ulicah ter ponorejali bankovce. Ena skupina je bila sestavljena izključno iz samih dezertarjev anglo-ameriškega vojaštva, ki je živela od cestnih roparskih napadov na glavnih cestah severno in južno od Rima.

□ Zrcalo ameriškega gospodarstva. Londonsko glasilo »Daily Herald« je nedavno objavilo sledeče: »Kdor podpisuje tisoč dolarjev vojnega posojila, dobí tri pare ženskih nogavic, ki predstavljajo v Ameriki celo na črnem tržišču manjkajoče blago«. Poročilo je dokaz, da ameriško ljudstvo ni ravno navdušeno za podpisovanje vojnega posojila in da privanjkuje Amerikancem tudi že marsikaj.

ropali najbogatejše, pa tudi najsiromašnejše kmetje. Tolovaji so prišli in požrli vse, kakor kobilice. Še en mesec, tako so dejali kmetje, in po vsem zgornjem Sannal-u bi zavladovala lakota.

Zlasti slaba je predla tistim Sannaler-jem, ki so živeli v rednih nemških razmerah na podlagi živilekih kart. Kdor je bil osumljen prijateljstva z Nemci, ali pa označen kot nasprotnik OF, ni dobil nikake hrane. Ti ljudje so se morali prehranjevati, kakor so vedeli in znali. Drugi zopet so dobili v treh mesecih kilogram moke. Kar je bilo v večjih naselbinah zalogo, so tolovaji kratkoma odpeljali. Skozi tri mesece ni bilo ne sladkorja, ne soli in ne tobaka. Niti časopisnega papirja ni bilo, da bi si zvižali cigarete iz domačega tobaka. Bilo je mnogo rodbin, ki so se več tednov hranile zgolj s kislo repo in ki so poskrile zadnje krušno žito, da jim ne bi trebalo še istega oddati vedno lačnim tolovajem. Sedaj hite ženske z vrečami na hrbtih v mlino in iz vsake hiše prihaja prijeten vonj sveže pečene kruha.

Svoboda in enakost pri komunistih.

Ljudje v Sannal-u so plahi in prestrašeni. Le počasi se je začel topiti led strahu in tako so jim pripovedovali o svojem življenju v »rdečem raj«. Enotna pa je sodba: »Nismo verjeli, da je tako, sedaj smo pa ozdravljeni. Tudi v Nemčiji smo morali oddajati prideleke, toda tam je bil red in je bila pravica, tam smo dobili zopet nekaj za preživljanje. Onim tam pa smo morali samo dati in dati. Kdor tega ni storil prostovoljno, so mu odvzeli nasilno. Plačali niso nič, prejeli smo le potrdila brez vsake vrednosti. Mnoge rodbine so že stradale, zlasti take s številno deco.

Na vprašanje, kako neki je izgledala ta »slavna osvobodilna vojska«, kako se je prehranjevala in kako je živela, so kar treskali z rokami. Teokozvani oficirji in politikomisarji ter njihove priljeznice so tičali v le preveč elegantnih uniformah, navadni tolovaji pa so izgledali kakor ciganji. Po

hišah so beračili za kruh in oblačila. Za boj niso bili bogve kako sposobni. Vsi so zasičeni življenja, ne najdejo pa več poti nazaj v življenje. Podivjali so in živijo kakor zveri v etalnem strahu pred politikomisarjem in njegovo pištolo. Vrhovni poveljniki so vsi Kranjci, Hrvati ali Črnogorci. Spodnještajerci so le figure, ki jih porivajo na najnehvaležnejše postojanke. Nadzirajo jih oborožene babure, ki so izredno krvoločne in okrutne. Te babure se navadno opijanjajo z žganjem. S svojim podžigajočim kričanjem podžigajo »junačke« za borbo.

»Velik in žalosten cirkus.«

Tako je imenoval »republiko OF« neki domačin iz Sannal-a. Zoperno je bilo poslušati, kako so hoteli stisko prebivalstva prekriti s harmoniko. Obupno je bilo gledati, kako so tirali ženske in dekleta na mitinge, kjer so morale biti po volji pohojnim članom tolpe. Še huje je bilo gledati stare in bolne moške, ki so morali v delavskih odredih brez prave oskrbe opravljati najtežja in poniževalna dela.

Iz vseh naselbin Sannal-a so odvajali poštene moške in ženske ter jih v okviru agitacijskih razprav obsojali na smrt. Marsikaterega moškega so odvedli neznanu kam, in ga ni bilo več nazaj. Doma pa jokajo žene in otroci za hranilcem, ki so ga bili ubili komunistični zločinci po navodilih krvnika Baeblerja.

Sannaler-jem so se sedaj odprle oči. Dovolj jim je OF. Nimbus nepremagljivosti, s katerim se je obdajala NOV, je zbledel. Ze po prvih nemških strelih so pobegnile sestradane tolpe. Samo te zadnje tragikomedije je še manjkalo, da so se odprle oči še tistim, ki niso verjeli, kako volja je OF in njena organizacija. Za Sannaler-ja pa je bila tromesečna republika OF grenak, toda potreben nauk. Spoznali so, da jim zamore jamčiti za mirno delo, kruh in življenje samo Velika Nemčija. Spoznanje je bilo dragoceno, njegov učinek pa je trajen.

GOSPODARSTVO

Karteli, trusti in sindikati

Beseda kartel je rimskega izvora ter pomeni v gospodarskem življenju pogodbeni dogovor podjetij neke panoge, ki obdržijo svojo samostalnost želeč vplivati z ureditvijo nakupa surovin, produkcije in prodaje na svoje tržišče, zasledujoč pri tem večkrat tudi monopolu podobne cilje. Karteli se razlikujejo od takozvanih trustov v tem, da se v kartelu združena podjetja omejuje v svoji gospodarski svobodi samo v toliko, kolikor zahtevajo svrhe kartelov, medtem ko izgubijo pri trustih vsa priključena podjetja svojo samostalnost. Karteli se delijo v več vrst. Takozvani kondicijski karteli imajo namen, urejevati plačilne pogoje, medtem ko določajo področju karteli okrožja ali področja oddaje blaga. Karteli cen urejujejo enotne cene, ki jih morajo držati vsa v kartelu včlanjena podjetja, karteli za produkcijo in kontingiranje pa sprejemajo iz razdelujejo vsa naročila. Kjer se razdelitev naročil vrši potom posebnega v to svrhu ustanovljenega urada, pravimo takemu kartelu, da gre za sindikat. Sindikat predstavlja kartel, ki najgloblje posega v samostojnost obratov. V interesu narodnega gospodarstva ali potrošnje obetajo tudi prisilni karteli in prisilni sindikati, ki jih ustanovljajo države.

V Evropi nastali prvi pomembni trusti so bili delo nemškega gospodarstva. V Nemčiji je največji trust kemične veleindustrije, ki predstavlja največje podjetje svoje vrste na evetu. I. G. Farbenindustrie.

Nacionalsocialistična vlada je seveda tudi v bistvu kartelov uvedla precejšnje spremembe. Že dne 15. julija 1933 je izdala zakon o spremembi kartelov, nakar je pozneje sledila izdaja zakona o ustanavljanju in delovanju prisilnih ali državnih kartelov. Ta dva zakona pooblašata pristojnega ministra, da kontrolira poslovanje kartelov, da jih razpušča itd., v slučaju potrebe pa lahko ustanavlja prisilne kartele. Slednje je razumeti tako, da odredi obratom, ki ne pripadajo nikakemu kartelu, obvezen pristop k istim. Ti ukrepi predstavljajo naravno in logično nadaljevanje državnega dirganja nacionalsocialističnega gospodarstva. Načrtno vodstvo nemške produkcije in tržišč zahteva popolno izravnavo produkcijskih energij, kar mora biti v skladu z državno in gospodarsko trgovsko politiko. Nekoč je nemško gospodarstvo imelo okrog 2500 kartelov. To število so pred par leti znižali na kakih 500.

GOSPODARSKE VESTI

× Hrvatska želi postati samooskrbovalka s sladkorjem. Odkar je Hrvatska samostojna država, so od leta do leta povečali pridelovanje sladkorne pese, uredili in ustanovili so pa tudi tvrdko »Sladkorne« d. d., ki ima v načrtu ustanovitev dveh novih tovarn sladkorja s 4000 vagonsko letno kapaciteto, kar bi do neke meje krilo domače potrebe.

× Prodaja norveških srebrnih lisičjih kožuhov. Letos na Norveškem ne bodo prirejali razstav krzna. Zato bodo razkazovali blago po zasebnih prireditvah in zalogah. Poznavalci krzna pravijo, da je na razpolago lepo blago. Dobava v Nemčijo je urejena s posebnim dogovorom kakor se je izvršila lani, in bo obsegala kakih 25.000 srebrnih lisič. Norveško kmetijsko ministrstvo je prodajo srebrnih lisič uredilo na način, ki določa oddajo vseh lisičjih kožuhov centrali krzna v Oslu in sicer v surovem in neobdelanem stanju. Prepovedano je stavljanje v promet neozigosome kože, kar velja tudi za kupovanje in sprejemanje v predelavo.

* O spanju nočnih delavcev. Organizacija Deutsche Arbeitsfront je napravila poskuse, kako stoji z dnevnim spanjem nočnih delavcev. Pri tem je ugotovila, da zadostuje šesturno spanje v popolnoma zatemnjeni sobi v predpoldanskem času, če se pred nastopom nočne šifte spi v popolnoma slečenem etanju še dve uri. Zelo ugodno vpliva na zdravje in odmor nočnih delavcev, če se razen povedanega podajo še v popoldanskem času nekoliko na sprehod v svežem zraku in dnevnim svetlobi. Razen tega je ugotovljeno, da je priporočati zamenjavo nočne z dnevnimi šifto vsaj štirinajst dni in ne tedensko, ker se organizem na ta način lahko bolj počasi in mirno preuredi ter navadi zamenjavanja nočnega spanja z dnevnim.

Tito odklanja sodelovanje z voditelji bivše hrvatske kmečke stranke

Malo pred Božičem je preskrbel šef Titove vojaške misije v Londonu, general Velebit, politično razjasnitev v točki, ki je bila doslej še mnogim prizadetim nejasna. Velebit je namreč ostro napadel bivšega predsednika hrvatske kmečke stranke dr. Mačka ter ga imenoval »izdajalcem«.

Končno ni ta zastopnik Tita povedal nič novega. Marsikomu bo namreč še v spominu, da je izdal Tito v pozni jeseni leta 1943. svojim najbolj zaupnim sodelavcem povelje v obliki okrožnice, v kateri je označil mačkorce za »sovražne subjekte«. Kot utemeljitev je Tito takrat našel pravo boljševiško obliko, ki se je glasila sledeče: »Če ni možno pridobiti vse hrvatsko kmečko gibanje za komunizem, potem se ga bo moralo uničiti«. Da to Titovo povelje ni ostalo samo na papirju, so dokazali dogodki v Splitu, kjer so se razširili mimogrede Titovi vojščaki. Arretirali so namreč takoj 70 znanih članov bivše hrvatske kmečke stranke, jih odgnali v gorovje, kjer se je po zmeje izgubila za njimi vsaka sled.

Stvarno je iskala in našla res samo mala skupina bivših sodelavcev voditelja hrvatske kmečke stranke stik s Titovimi tolpami. Gre za predstavnika nekdanjega levega krila stranke, Bičaniča, ki je pred kakim letom dni ustanovljal v Londonu »enotni odbor« v svrhu postopovanja med Titom in predsednikom emigrantskega odbora dr. Šubišićem. Ampak ta Bičanič je ostal izjema in ostal ob strani. Izbruh jezice in sovražstva generala Velebita samo potrjuje, da smatra jugoslovanski boljševizem slej kakor prej pristaše bivše hrvatske kmečke stranke za nespravljive sovražnike ter jih likvidira, kjer koli jih dobi.

Tito pa čuti prav dobro, da je hrvatski kmet že po naravi sovražnik boljševizma, kakor so to vsi kmetje jugovzhoda. Dva tuja svetova trčita eden ob drugega tam, kjer sreča boljševizem kmeta. Moskva je okretna dovolj, da dovoljuje tu in tam kratkoročne kompromise, kakor na primer v Romuniji in Bolgariji. Da so pa ti kompromisi res samo taktična pripomoč boljševizma, je razvidno iz preganjanja pristašev bivšega bolgarskega kmečkega voditelja Stamboljskega ter odžaganja voditelja romunske kmečke stranke Manlu-a.

Nikjer na jugovzhodu ne bi bilo dvoma, na kateri strani bi korakali kmetje — predpogoj je

seveda zdrav kmečki razum — če bi jim bilo treba braniti pred boljševizmom svoje kmetije, svoja izročila in svojo politično veljavo. Nenaavadno je le, da je večina jugovzhodnih kmečkih političnih gibanj vodila nihavno politiko, ki je koncem koncev koristila boljševikom. To je bilo tudi na Hrvatskem. Politični krog dr. Mačka je s čakajočo opozicijo oviral od prvega dne konsolidacijo protiboljševiškega gibanja v deželi, ki je najbolj izpostavljena boljševizmu.

Morda so se odgovorni govorniki hrvatske kmečke stranke, ki so zamudili priključitev k novemu, po zmagovitim nemškem orožju ustvarjenem redu, čutili v začetku nekoliko zapostavljene. Imeli so pa pozneje še dovolj priložnosti, nadoknaditi zamujeno, ko se je poglavitnik sam trudil, da bi pritegnil v vlado tisti del hrvatske kmečke stranke, ki bi bila sodelovala v obnovljenih delih Hrvatske. Posredovalci dr. Mačka so takrat, bilo je to pred enim letom, prekinili tozadevna pogajanja ter razglasili, da še ni prišel čas za njihov vstop v hrvatsko vlado, ker še ni prebrodena gospodarska kriza države. S tem so se odkrili kot pristaše tistega »atentizma«, ki ni stal na višku samo v Franciji, od koder je dobil tudi svoje ime, temveč tudi drugod. To je tista pasivna drža, ki gleda v brezdelnem čakanju svoje odrešenje, preganjajoč in ubijajoč svojo čakalno dobo z neplodnimi kombinacijami in predenjem niti na vse strani, smatrajoč za najvišjo državniško umetnost, če se ne obveže na nobeno stran. Da tudi na Hrvatskem ne bo doživela nikakega večjega haska, ako bo s svojim delovanjem oziroma s svojo pasivnostjo omogočila boljševizmu uspehe, je potrdil in podčrtal Titov opreda v Londonu s svojimi uvodoma omenjenimi besedami.

* Kobilice ogrožajo Orijent. V Arabiji se pojavljajo letos kobilice v ogromnih množinah. Velikanski roji te golazni se premikajo proti severu, medtem ko jih odganjajo nalašč v to svrhe sestavljeni odredi uničevalcev kobilic iz Prednjega Orijenta nazaj, od koder prihajajo. Ogromni roji ogrožajo že Sibirijo in Transjordanijo, v nevarnosti je tudi Indija.

UMNI KMETOVALEC

O PRETAKANJU VINA

Prvič pretočimo mlado vino navadno okoli Božiča, včasih prej, včasih pa tudi precej pozneje. Šibka, malo kislina vina, katerih droži so morda celo nečedne, gnile, bojne, pretakamo ranije in jih lahko precej, toda previdno žveplamo z nekaplajočim žveplom na azbestu. Neprijetno kislina in močna vina, katerih droži so zdrave, pretakamo kasneje, januarja, februarja ali morda še nekoliko pozneje, žveplamo pa jih vobče prav lahko. Pri tem odloča tudi čas, kedaj smo brali. Vino poznih trgateg, je vobče pozneje godno za pretok kot vino ranih trgateg, kar je tudi naravno. Zdravi jagodni izbor (naravno sladko, desertno vino) pretakamo prvič šele proti spomladi, da ne motimo vrenja in dobrega razvoja takih posebnosti, ki pa so pri nas prav redke in ki povzročajo kletarju navadno mnogo skrbi. Pred pretokom je upoštevati sledeče:

Ali so mošči dobro povreli. Kipenje moramo kar mogoče pospešiti: primerna temperatura, zdrave, jake drože (čiste kvasnice) mešanje mladega vina v sodu. Ostanke nepovrtega sladkorja so pri običajnih vinih vidno škodljivi. Bakterije, ki povzročajo razpad jabolčne kisline, ne prizanašajo niti sladkorju, pri čemer se tvori neka druga kislina, ki je zoperna in kvart vinu okus.

Ostane li vino na zraku stanovitno. Motnost, ki jo povzročajo beljakovine v mladem vinu, je naraven pojav. Neprijetno pa je, če vino na zraku, v nepokritih čašah, v enem ali dveh dneh porjavijo ali počrni. V prvem slučaju, pri običajni motnosti, pretakamo tako, da vino dobro prezračimo. V čaši, na zraku porjavelo vino prečrpamo s sesaljško neposredno iz sode v sod, tedaj brez pristopa zraka v kak srednje do precej močno zažveplan sod skozi razpršilnik da tako uničimo povzročitelja porjavanja (oksidazo). Ako nimamo sesaljške in primernih naprav poskusimo pretakati z običajno cevjo v nižje ležeči sod, kar pa ne gre vselej. V takem slučaju si pomagamo s čistim kalijem metabisulfitom, torej z »žveplanjem brez pretakanja«. Uporabiti smemo le enološko čisti kalijev metabisulfit kalijev prirorsulfit, kratko metabisulfit, največ 30 gramov na hektoliter. To raztopino primešamo vinu ki ga šele čez kak teden pretočimo, da najprej uničimo takozvano oksidazo; potem pretakamo normalno.

Ze v prvem sodu porjavelo vino pretočimo v močno žveplan sod ali pa ga, kar je še bolje,

najprej »žveplamo brez pretakanja« in ga pozneje čistimo, na primer z želatino Z žveplanjem zatremo povzročitelja porjavanja, s primernim čistilom pa že nastalo rjavino izločimo. Porjavanje včasih jako nagaja, ker se rado ponavlja, ako nismo bili dovolj previdni.

Vino, ki na zraku počrni, pretočimo ob običajnem prezračanju, da docela počrni v drugem sodu, na kar ga čistimo. Počrnenje se čisto pojavlja radi pomanjkanja kisline; v tem slučaju ga odpravimo, ako tako vino mešamo z bolj kislim vinom ali pa mu dodamo čiste citronove ali vinske kisline, in sicer največ 50 gramov na sto litrov.

Upoštevati je treba tudi, ali je vino že dovolj čisto, sicer pretok ne zložimo. Pred pretočenjem osnažimo še vso posodo, orodje, klet, katero temeljito prezračimo, po potrebi pa jo še žveplamo in spet prezračimo. Pri dobro negovanem vinu ni ne kana in cika, sicer je treba ob pretoku in ravnanju s takim vinom še večje previdnosti. Radi preranih trgateg, slabih trsnih vrst in leg imajo ponekod — navzlic sicer morda ugodni vinski letini — neprijetno kislina vina. Prekislilo vino izgubi več kisline, ako skrbimo za nekoliko višjo temperaturo v kleti (15 stopinj Celzija), ako vino, čim pojema kipenje, vsak teden skozi nekaj tednov s primerno letvo (mešalnico) do dna premešavamo (pogoj: zdrave droži); ako ostane dlje časa nepretočeno, na (zdravih) drožeh radi bakterij, ki pospešujejo razpad osebno jabolčne kisline. Ta proces razpadanja kisline se vrši lažje tudi še po pretočenju, ako smo vino kvečjemu le prav malo žveplali. Nepretočena ali o nepravem času pretočena vina se prej ali slej skvarijo.

Drugič pretakamo kakih šest tednov po prvem pretoku proti spomladi, preden začne temperatura v kleti zopet naraščati (črnino sedaj navadno šele prvič), tretjič pa pred ali takoj za prvo trgatvijo.

V drugem in v poznejših letih pretakamo en do dvakrat, pa tudi nobenkrat, po kletarski potrebi, kar je odvisno ne le od kvaliteta, proizvođa, marveč tudi od kakovosti kleti in drugih okolnosti. Prehudo in prepogosto zračenje vina preveč pospešuje njega staranje. Starikavo vino pa osebno v novejšem času v splošnem ni več priljubljeno.

A. Z.

MALE VESTI

* **Junaška smrt za Führerja in Reich.** V usodnem boju nacionalsocialistične Velike Nemčije je padel junška smrti za Führerja in Reich Gaunersleiter Dr. Walluschek-Wallfeldt kot Oberjäger na čelu nekega protinaskočnega odreda v infanterijskem boju. Pokojnik je bil 14 let neprestano zvesto in požrtvovalno v službi in vpostavi za nacionalsocializem, za katerega je živel in umrl.

* **Pisarna Bundesführerja organizacije Steirischer Heimatbund poroča:** Do ozdravitve Kreisführerja Kreisa Marburg-Land, Stefan-a von Dobczyk-a, ki je bil dne 23. decembra 1944 od tolovajev težko ranjen, prevzame vodstvo Kreisa Marburg-Land Kreisführer Kreisa Marburg-Stadt Strobl.

* **Smrt odličnega spodnještajerskega ekonomista.** 1. januarja t. l. so na pokopališču »Na Gorci« v Frauenberg-u pri Marburg-u položili k večnemu počitku dolgoletnega upravitelja posestva grofice Eltz, Franz Paulinitich-a. Rodom iz Thomasberg-a, je pokojni Paulinitich po končanem strokovnem šolanju upravljaval razna velika posestva. Točno 1. januarja 1920 — naključje je hotelo, da so ga tudi 1. januarja odnesli iz hiše, v katero se je takrat preselil — je prevzel upravo posestev grofice Eltz v Frauenberg-u. Pokojnik je bil vzgleden ekonom, izredno priljubljen tako pri delavstvu kakor tudi pri svojih delodajalcih. Bodi mu lahka zemljica, čije obdelovanju je bil posvetil vse svoje življenje!

* **Smrt zaslužnega Marburgerja.** V Marburgu je umrl, star 85 let, tovarnar Franz Neger. Pokojnik je bil ustanovitelj in lastnik znane tvrdke Franz Neger und Sohn ter znana in markantna osebnost v Marburgu. Rojen dne 4. oktobra 1859 v Bischofegg-u pri Eibiswaldu, se je udeležil leta 1878 kot vojak zasedbe Bosne in Hercegovine,

nakar se je posvetil izdelovanju koles. Ze leta 1889 je ustanovil v Marburgu lastno podjetje ter izgradil lastno električno centralo, ki je dajala tok tudi raznim drugim obratom. Svoj prosti čas je posvetil komunalni politiki ter bil več let član mestnega občinskega sveta v Marburgu. Kot javni delavec je užival veliko ugleda, da ga je mesto Marburg izvolilo tudi v štajerski deželni zbor, katerega član je bil dolgo vrsto let. Neger je bil ves svoj vek skrben pospeševatelj obrtništva. V svojih delavnicah je izvežbal številne generacije dobrih strokovnjakov. Kot ustanovitelj kolesarskega društva je stekel velike zasluge, cenil in spoštoval ga je tudi sportni svet. Njegova soproga, ki ga je zapustila leta 1938, mu je bila pol stoletja zvesta in skrbna življenska družica. Mesto Marburg je s pokojnim Franzom Negrom izgubilo enega listih svojih starih korenjakov ki so bili cenjeni in spoštovani od starih in mladih.

* **Nov grob.** V Altendorf-u, Kreis Pettau, je zatisnil za vedno svoje trudne oči gospod Franz Pinteritsch, star 76 let. Pokojnik je bil rojak iz občine Artitsch, Kreis Rann, ter je živel kot preseljenec leto dni v preseljeniškem taborišču Sternberg-Neumarkt, nakar se je leta 1942 vrnil s svojo ženo v Marburg k svojemu sinu. Bolezen ga je prisilila, da se je preselil v Altendorf, kjer se je dne 7. decembra 1944 poslovil od vsega, kar mu je bilo v življenju žalostnega in veselega. Njegovo smrt obžalujejo žena, hčerka in sin ter ostali sorodniki, prijatelji in znanci.

* **Bombe na mesto Graz.** Dne 27. decembra 1944 so sovražna terorna letala ob opoldanskih urah bombardirala z razstrelilnimi bombami mesto Graz. Nastala je ponovna škoda na stanovanjskih hišah. Število žrtev je po naključju malo. Doslej je ugotovljenih 5 padlih in 20 ranjenih.

* **Ponovno bombardiranje mesta Marburg Drau.** Mesto grad, dne 27. decembra 1944, so sovražni

ni terorni letalci zopet napadli mesto Marburg an der Drau. Na gosto naseljena področja so vrgli razstrelilne bombe ter poškodovali stanovanjske hiše. Število pri tem nastalih smrtnih žrtev je po zaslugi discipliniranosti prebivalstva nizko ter znaša doslej 13, 6 oseb pa je bilo ranjenih.

* **Živilske karte v 71. dodelilni perijodi.** Obroki živil, ki so veljali v 70., veljajo tudi v 71. dodelilni perijodi od 8. januarja do 4. februarja 1945. Obroke masti se bo kakor zadnjič zamenjalo za meso tudi tokrat na odrezke A1 in A2 ter B1 in B2. Na odrezke A1 in A2 se dobi po 200 g svinjskega mesa oziroma 160 g svinjske masti, na B1 in B2 pa po 250 g govejega, telečjega ali ovčjega mesa ali pa mesnih izdelkov. Nad šest let stari oskrbovanci dobijo namesto 125 g margarine 125 g svinjske masti, in sicer na odrezke TC na Grundkartah, medtem ko ostanje AZ-karte pri dotedanji oddaji margarine. Na odrezek D na Grundkarti za normalne potrošnike ter na odrezke D in F na Grundkartah za mladoletnike od 10 do 18 let se odda po 125 g masti. Mimogrede odpade nakupna možnost 100 g jedilnega olja namesto 125 g margarine. Obrok sira se bo izdalo: polovico na odrezek glaseč za 62,5 g sira in na neki odrezek Grundkarte in AZ-karte, ki se bo šele razglasil. Deset do osemnajst let stari mladoletniki dobijo 125 g umetnega medu. Na kartah je že upoštevano znižanje obroka na 50 g škrobvih izdelkov. Zato je odrezke z natisom 25 g uporabiti v polnem obsegu. Na AZ-karte se bo izvršila primerna prilagoditev. Počenši z 71. perijodo se lahko dobi razen testenin tudi krompirjeve škrobove izdelke na Nährmittelabschnitte AZ-kart. Sladkorja se ne bo prodajalo v naprej. Ker je za 71. in 72. perijodo sladkor že nakazan v sedanjih perijodi, ne vsebujejo Grundkarte 71 odrezkov za sladkor. Grundkarte vsebujejo prvič odrezke za marmelado. Kakor doslej, se lahko kupi tudi tokrat polovično količino sladkorja. Kava je na kartah 71 za pet perijod. Neposneto mleko se izravna z dodeljevanjem posnetega. Gospodinjstva z otroci do 14 let dobijo Haushaltungsausweis za neposneto mleko z odrezki za 71. do 74. perijode.

* **Novo naskočne bojevnike enote nemške vojne mornarice.** Vrhovni poveljnik vojne mornarice, Großadmiral Dönitz, je podelil vojakom neke posebne formacije, ki jim poveljuje Vizeadmiral Heve in predstavljajo male bojevnike odrede vojne mornarice, za uspešno in požrtvovalno vpostavo v bojih, naziv »Sturm-Wikinge«.

* **Begunci iz Belgrada poročajo.** O življenjskih razmerah v Belgradu so poročali v Zagreb dospeleli begunci sledeče: »Danes so v Belgradu vse hiše nalepljene s komunističnimi lepaki, letaki in oklici. Življenje mesta je popolnoma izumrlo. Skoraj vse trgovske in obrtne lokale so zasedle sovietske vojaške oblasti. Za prebivalstvo ni nikakšnega gostilniškega ali kavarniškega lokala več na razpolago. Tudi večina trgovin v živili je zaprta. Zaloge živil so sovjeti zaplenili ter jih racionirajo samo za zanesljive elemente. Pred tistimi redkimi lokali v živili, ki še obratujejo, to so pekarnice, stojijo ljudje v dolgih kačah ter čakajo ure in ure v mnogih primerih seveda zastoj. Pripeti se, da mora kaka družina ves dan izmenoma postavljati svoje člane pred pekarno, ne da bi ji uspelo dobiti odmerjen ji obrok kruha«.

* **Ure-budilke popravljajo.** Vrhovna zveza urarske obrti je izdala navodila, da morajo urarji v prvi vrsti popravljati vse ure-budilke. Ker dobijo urarji radi pomanjkanja izučeni pomočnikov dodeljene pomožne delovne sile, bodo iste izvežbali v glavnem v popravljanju budilk.

* **Kako debel led prenese težo človeka in vozila?** Izkušnje so dokazale, da gre človek lahko po ledu brez nevarnosti, če znaša njegova debelost pet do šest centimetrov. Deset do dvajsetcentimeterska debelost vzdrži lahka vozila, še debelejši led, okrog tridesetcentimeterske debelosti, je pa varen tudi za prevoze najtežjih vozil.

* **Napoleonovo hišo so izropali.** Hiša na otoku Elba, v kateri je živel po svojem izgnanstvu Napoleon I., in je predstavljala zgodovinsko važno in dragoceno znamenitost so izropali črni vojaki, ki predstavljajo zavezniško zasedbeno oblast.

* **Nad tisočkrat je postal oče.** Največ potomcev v zgodovi človeštva je imel Sultan Moulei Ismail, ki je vladal v Maroku od leta 1672 do 1727. Dokazano je namreč, da je imel nad tisoč otrok. Po starih kronikah se mu je rodil tekom petdesetih let vsakih sedemnajst dni po en otrok množičnih žena, ki jih je imel v svojih haremih.

Strahovit udarec nemškega letalstva

Sovražnik je izgubil 1. januarja na zapadu več kot 580 letal

Močni odredi nemškega letalstva so izvedli na dan novega leta zjutraj iznenadni in strahoviti napad proti sovražnim vzletiščem v belgijsko-holandskem prostoru. Že po prvih ugotovitvah so nemški letalci s svojim velenapadom uničili 400 sovražnih letal na tleh. Nadaljnjih 100 letal je bilo težko poškodovanih. Močno zadete so bile naprave vzletišč samih. V teku teh napadov so se razvili srđiti letalski boji, tekom katerih je bilo zbitih nadaljnjih 79 sovražnih letal. Tako je izgubil sovražnik 1. januarja na zapadu najmanj 580 letal, izgleda pa, da je število uničenih letal še večje.

Nemčija se prehranjuje z lastnim kmetijstvom in lastno močjo

Reichsbauernführer Oberbefehlsleiter Reichsminister Backe je izdal za podeželsko ljudstvo Nemčije sledeči novoletni oklic:

»Bolj kakor kedaj koli poprej smo leta 1945 navezani na lastno zemljo in lastne moči, da osiguramo prehrano nemškemu narodu. Bojujoči vojak in ustvarjajoči človek v oborožitvi lahko izpolnjujeta svoje naloge le tedaj, če vpostavi nemško podeželsko ljudstvo svoje skrajne sile, da zadostno prehrani fronto in domovino. Trdote vojne zahtevajo, da vpostavimo pri oddaji in pri pridelovanju nove žetve vse naše moči in da se zaveda vsak moški in vsaka ženska vedno in povsod, da je prehrana nemškega ljudstva možna samo z največjim štedenjem prehranjevalnih sredstev.

Napram vpostavi nemških vojakov je naša vpostava, pa naj si bo še tako težka in trda še vedno lažja. Od trdote napram samemu sebi je odvisno, če bosta fronta in oborožitev lahko izvrševali svoje naloge. V vernem zaupanju v Führerja in nemško končno zmago bomo prevzeli vse žrtve, ki jih bo zahtevalo od nas novo leto.»

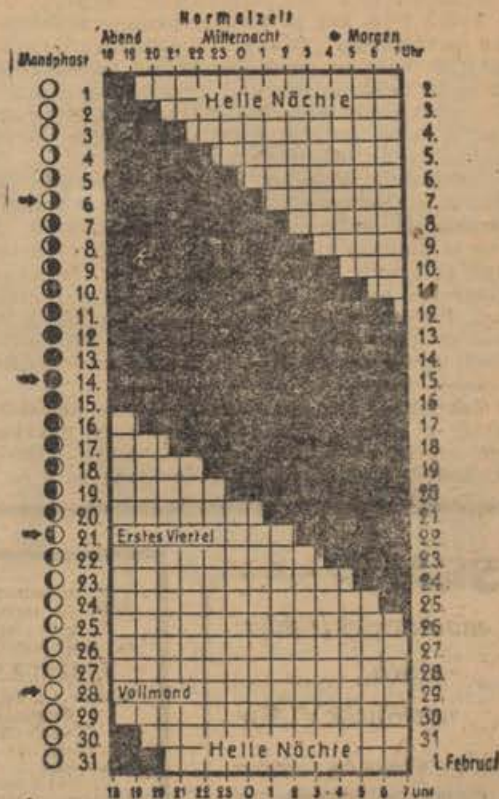
* Ustanovitev najvišjega nemškega odlikovanja. Führer je izdal dne 29. decembra 1944 odredbo, s katero je ustanovil odlikovanje Das Goldene Eichenlaub mit Schwertern und Brillanten zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes (Zlat hrastov list z meči in briljanti k viteškemu križcu železnega križca), kot najvišje nemško odlikovanje za hrabrost. To odlikovanje se bo podelilo v ce-

loti kakih dvanajstkrat. — Kot prvi vojak nemške oborožene sile je dobil odlikovanje Das Goldene Eichenlaub mit Schwertern und Brillanten zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes Oberstleutnant Hans-Ulrich Rudel, Kommodore des Schlachtgeschwaders »Immelmann« dne 1. januarja 1945 iz Führerjevih rok, ker je uničil skupno 463 sovražnih oklopnikov ter 2400 krat letel v sovražno ozračje in je po svojih storitvah najboljši in najuspešnejši bojevnik vsega letalstva sveta. Oberstleutnant Rudel, ki je star komaj 28 let je bil istočasno izredno imenovan Oberstom. Rodom je iz Konradswaldau-a (Riesengebirge).

* Šestletnica obstoja velikonemške poštne hranilnice. Dne 2. januarja t. l. je minulo šest let, odkar so ustanovili velikonemško pošno hranilnico. Zgodilo se je to po razširjenju bivše avstrijske poštne hranilnice na področje vsega Reich-a. Takratno stanje hranilnih knjižic (komaj 400.000) se je do kraja oktobra 1944 zvišalo na 1,8 milijonov. Razvoj poštne hranilnice kaže slej kakor prej naraščajočo tendenco.

* Pri sestavljanju testamenta v sili morajo biti tri, izrecno za to določene priče. Tako razsodbo je izdalo v nekem konkretnem primeru najvišje nemško sodišče ter proglasilo neveljavnim zaisnihi testament, ki ga je v neki bolnišnici napravil umirajoči samo pred dvema pričama, medtem ko je tretja priča samo slučajno slišala etavo testamenta. Zakon predvideva za sestavo tri priče, ki morajo pri podanju poslednje volje na papir, svoje pričanje potrditi s podpisom ter biti nalašč določene kot priče.

* O starosti sprevodnic. V vrho olajšanja sprejemanja sprevodnic v železniško službo, je generalni pooblaščenec za delovno vpostavo iz-

Unsere Mondtabelle für den Monat Januar 1945 nach Mitteleuropäischer Zeit

Scherl-Bilderdienst-Autoflex

dal nove smernice. Predpis o gotovi telesni višini odpada. Najdaljša doba zaposlitve kot sprevodnice velja samo za žene izpod 35 let starosti. Prosilke za vstop morajo biti najmanj 18 let stare, najvišja dovoljena starost je 50 let. Starostna meja velja samo za nova nastavljanja. Zamenjava sprevodnic, ki so dovršile 50. leto starosti, ni neobhodno potrebna. Žene v starosti do 35 let, se morajo po triletni službi kot sprevodnice zamenjati.

* Smrtna kazen radi para čevljev. Izredno sodišče v Wien-u je obsodilo na smrtno kazen, ki so jo takoj izvršili, 26-letnega inozemskega delavca Antona Rappi-ja, ker je dne 3. decembra 1944 po nekem terorern letalskem napadu na mesto Wien ukradel iz neke po bombah poškodovane hiše par novih moških polčevljev.

LJUBEZEN PREKO GROBA

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA PRAVLJICA

V mnogih krajih moje ljube ožje spodnještajerske domovine sem slišal pravljico sledeče vsebine:

»V davni preteklosti, ko še ni bilo strojev, železnic in aparatov, je živel v skromni hišici pri vходу v sosedno vas mlad, komaj nekaj časa poročen zakonski par. Mala kmetija, na kateri sta redila zakonca kravo, par svinj in nekaj perutnina, jima je omogočala obstoj, ker je delal mož kot dninar vse leto na večjih posestvih v sosesčini ter prispeval svoj ekromen zaslužek za preživljanje.

Mladi mož je bil nezakonski sin neznanih staršev. Zrastel je pri dobrih in manj dobrih ljudeh v dotični občini ter preživel vse bridkosti revnega nezakonskega otroka brez roditeljev. Rodil, nastel in razvijal se je v revščini in pomanjkanju. Iz otroka je postal pastirček, nato pastir, hlapček in hlapec ter je kljub pomanjkanju vzgoje in materne ljubezni bil vedno priden in pošten. Odlikoval se je z marljivostjo, delavnostjo in z lepimi značajnimi potezami. Bil je tudi po zunanosti lep mladenič. Mnogo deklet iz domače in sosednih vasi se je rado oziralo za njim, mamice so jih pa kregale, rekoč, ne zaljubi se v fanta, ki nima premoženja.

Kakor je od slučajev odvisno človeško življenje, tako je mladi mož dobil po dosegu polnoletnosti tudi svojo ženo in kočarijo po srečnem naključju. Lepa pohčerjena nečakinja samske farske kuharice, njemu enakih lastnosti, mu je ugajala že kot otrok. Bila sta še pastirček in mala pastirica, ko sta si kot polotrocka obljubila poz-

nejšo ljubezen in zakon. Iz otroškega prijateljstva in tovarštva se je razvila mladeniška ljubezen, in če bi teta, ki je po smrti svojega župnika in delodajalca živila od kočarije in svojih prihrankov, ne bila umrla razmeroma mlada občinski rejentek brez premoženja, ne bi bil nikdar postal mož dedičinje malega posestva. Iznenadna smrt tete je omogočila življenjsko združitev dveh pridnih in kakor nalašč za zakonski par ustvarjenih bitij.

Dolgojezične babnice so si po sklenitvi te zakonske zveze brusile svoje ostre jezike češ, ne bo sreče, poroka ni v skladu z željo pokojne nevestine tete itd., utihnilo so pa takoj, ko je ves svet videl, da gre za nad vse uspelo, srečno združitev dveh enako čutečih in enako mislečih src in misli. Kakor marsikaj, so se navadili ljudje tudi tega vzglednega zakonskega para. Mladi par je pridno delal in garal od ranega jutra do poznega večera. Bila sta zadovoljna in s tem tudi srečna.

Naravno in logično je, da se pojavi povsod, kjer vladata v zakonskem življenju sreča in ljubezen, tudi želja po naraščanju in nasledstvu. Zato ni čuda, da se je tudi pridnemu paru po osemnajstmesečnem zakonskem življenju izpolnila teka želja. Rodil se jima je zdrav sinček, tako lep in prikupen, da je silil bolj svetopisemskemu angelju, kakor navadnemu otroku. S tem ta dosegljo domovanje v čedni hišici mlade družine višek veselja in sreče.

Kakor lahko pride sreča, tako prinesejo naključja tudi nesrečo. Dojenček, ki sta ga čuvala in negovala, kakor je to možno samo pri najboljših roditeljih, še ni dovršil treh mesecev starosti, ko mu je kar čez noč umrla ljubeča mamica. Prehlad, pljučnica, in položili so jo tja, kjer je že počivala njena teta.

Srčna bol, ki je takrat zajela in zadela udovlega mladega moža in očeta, je bila nepopisna. Žalost, jok in stok so ga mučili noč in dan do obupa. Izguba najdražjega mu bitja, žene in matere njegovega otročička, ga je tlačila da je skoraj znoel. Poleg celodnevne dela je vse noči pestoval in žibal drobno dete ter jokal in molil za izgubljeno življenjsko družico.

Bilo je pozno ponoči, kakih trideset dni po ženinini smrti, ko je otrok sladko zadremal v zibelki, ki je stala poleg njegove postelje. To je možu omogočilo tudi zatisniti svoje trudne oči. Pri tem ga je pa iznenada prebudila velika svetloba v sobi. Ko je odprl oči in pogledal otroka, je zagledal svojo pokojno življenjsko tovarišico, stoječo ob zibelki z otrokom v naročju, doječ ga na svojih materinih prsih. Trenutno ni vedel sanja, ali se mu je zmešalo v možganih. Predno se je zavedel v svoji preplašenosti, mu je rekla ženina prikazen sledeče: »Ljubi moj mož! Otročiček je ubog brez matere in materinega mleka. Vsled izredno velike ljubezni do Tebe in najjinega otroka, sem se pri umiranju zaobljubila, da bom došla otroka tudi po smrti in to obljubo izpolnujem. Vsako noč, ko spita Ti in otrok, pridno nevidno in neslišno med 12 in 1 uro po polnoči, da ga poljubim, potlačim, nasitim in napojim na mojih prsih. Ker si bil vedno dober, pošten in veren, ti povem lahko to. Ljubi najinega otroka, glej na njega in vzgoji ga v dobrega in pridnega človeka, kakor si Ti, in dobro se vama bo godilo v življenju na tem in onem svetu. Moja ljubezen do Tebe in otroka sega preko groba.»

Nato je prikazen izginila, in mož je ni nikdar več videl. Vdovec je vzgojil otroka. Živila sta v dotičnem kraju ves svoj vek srečno in zadovoljno ter dosegla visoko starost.

* Težka ječa, ker je ukradel prstane sestreljenemu sovražnemu letaču. Sedemindvajsetletni inozemski delavec Josef Mochi, ki je delal v Graz-u, je nedavno potegnil nekemu sestreljenemu in mrtvem sovražnemu letalcu dva zlata prstana iz roke. Izredno sodišče v Graz-u ga je obsodilo na pet let težke ječe.

* Izdelovanje briketov iz slame in plevela. V nekem mestu severnega dela Schleswiga so izumili postopek, ki omogoča izdelovanje briketov iz slame in plevela, ki so za kurjavo bolj od šote. Hkrati so uredili tovarno, ki izdeluje iz imenovanih surovin briquete, ki jih izdelujejo kar v treh šihah. Povpraševanje po teh novih produktih je ogromno, tako da ne zadustuje več dosedanja produkcija od desetih ton dnevno ter mislijo na povečanje obrata.

* Zakrinkane lokomotive. Lokomotive nemških železnic, ki predstavljajo v sedanji vojni nekako četrto orožje, so v zadnjem času dobile bojovniški izgled. Prepleskane in prebarvane so z be-

limi vijugastimi črtami, kar otežava sovražnim letalcem spoznanje in ugotovitev, da gre za lokomotive. Razen tega imajo priključen poseben vagon za flak, ki je pripravljen, da se spusti v boj z morebitnim sovražnim letalom. Strojevodje, kurjači, vlakovodje, sprevednice itd. pa prihajajo v službo z vojaškimi čeladami na glavah, ker je njihova služba več ali manj vojaškega značaja. To velja posebno za obmejna področja, kjer besni sovražni letalski teror. Železniškemu prometnemu osebju je služba danes toliko kakor boj, medtem ko je ostalo osebje po postajah čez glavo zaposleno s popravilanjem železniških naprav.

* Bolgarija brez zdravil. Sovjetska vlada je odklonila prošnjo bolgarske vlade za dobavo zdravil. V Sofiji so radi tega v veliki zadregi, ker že sedaj primanjkuje na vseh koncih in krajih zdravil, kar se seveda izraža tudi že v zdravstvenem stanju prebivalstva. Doslej je Bolgarija dobivala zdravila iz Nemčije, kateri je njena izdajalska vlada na povelje Moskve v minulem po-

letju napovedala vojno. V kolikor je bilo še zalogo, so jih pokupili in poskrili židje v tihotapske svrhe. Poskus, da bi dobila dežela zdravila iz Anglije in Amerike, se je seveda tudi izjalovil. V doglednem času bo Bolgarija takorekoč brez vseh zdravilnih sredstev.

* Na Danskem primanjkuje ovčarskih psov. Vsled vojne izvršene omejitve v pasjeriji, so dale povod, da primanjkuje na Danskem psov čistih pasem. Najboljšo sliko o vrednosti psov nam nudil oglas v nekem kopenhaskem dnevniku, kjer je nekdo ponujal ovčarskega psa v zamenjavo za avtomobil ali pa za protivrednost 2800 danskih kron.

* Sovjetski časopis v angleščini. Moskovski radio je nedavno poročal, da bo znani komunistični tednik »Vojna in delavski razred«, ki izhaja v Moskvi počenši s tekočim letom izhajal tudi v angleškem jeziku.

TO IN ONO

SNEG — KORISTNA STVAR

Kadar pokrije sneg zemeljska tla in ogrne nasade in setve z belo odejo, sta kmet in vrtnar vesela, ker veda, da so nasadi varni pred mrazom. In zares ga ni boljšega zaščitnega sredstva za prezimujoče koristne rastline, kakor je sneg, ki prepreči nadaljnje ohlajevanje tal in ohrani vso toploto, ki bi se sicer izgubila v ozračju, setvam in nasadam. To vedo kmetje po stoletnih izkušnjah. Tam, kjer je sneg iz tega ali onega vzroka skopnel, setve pozebejo, medtem ko kažejo pod sneženo odejo bujno kal in rast. Pri nas se nekatere občutljivejše rastline (smokve, lovorika in pod.) obdajo čez zimo s koruznim ali kakim drugačnim ščitom, v severnejših krajih pa morajo na ta način zavijati tudi trte, marelice in druga občutljiva drevesa. Če jih pokrije debel sneg, so popolnoma na varnem in bodo izvrstno prezimila.

V najsevernejših deželah našega sveta je prihod snežene dobe prava blaginja za prebivalstvo. Če ne bi bilo snega, bi bilo ondotno ljudstvo obsojeno k poginu. V severni Kanadi leži sneg 6 mesecev, a prav njemu gre hvala, da se vsi sadeži razvijajo in dozore v teku 3 mesecev, ko imajo v teh pokrajinah gorko sončno dobo. Severni jeleni bi poginili, če ne bi pozimi kličle pod snežno odejo rastline, ki jih jeleni muljijo in se na ta način prehranijo skoraj dolgo zimo. V deželah večnega ledu so našli raziskovalci globoko pod snegom nekatere cvetoče rastline, ki se drže južnejšega podnebja in ki sicer cveto le v poletnem času.

Sneg koristi poljedelstvu tudi tako, da ne pusti mraza preglaboko v zemljo. Če zmrzuje tudi sneg, se vendar tla ohranijo, ker talna toplota greje spodnjo plast snega in na ta način prepreči nadaljnje zmrzavanje.

Znan je nemški pregovor: Schnee ist des armen Mannes Dünger«. (Sneg je revnemu kmetiču gnoj.) Znanstvena raziskavanja so to potrdila. Dognalo se je, da ima sneg več amoniakajaka nego n. pr. deževnica. Ker ima lastnost, da rad in naglo absorbira (vsrkava) čisti zrak in njegove nečiste snovi dovaja prsti kot gnoj. Če raztopimo najčistejši sneg, ki smo ga nabrali v zamrzneno snažni posodi in ki je ležal ondi zgolj nekaj ur, zasledimo v raztopljeni vodi okus po tujih snoveh; teh je tem več, čim bliže so mesta ali industrijski kraji. Znatne so tudi količine prahu, ki jih spravi sneg z ozračja na tla. V mestih, kjer je veliko tovarn, se lahko vsak z lastnim nosom in pljuči prepriča, da je zrak najčistejši neposredno po snežnem metežu. V mestu Hagenu na Westfalskem so našli v snegu 768 stotink premoga, ki so ga tovarne v obliki dima izpuhale v zrak. V Londonu so našli v litru raztopljenega snega 5 gramov neizgorelega premoga. Te številke pričajo, kaka nesnaga se zbira v ozračju velikih mest; tu so mimo premoga tudi pare žveplene kisline, amoniakajaka in drugih snovi. Če sneg pritegne te snovi na zemeljska tla, je sigurno, da dobe rastline na ta način več hranilnih snovi. Sneg pa tudi prepreči izhlapevanje rastlinskih snovi.

Se ene zasluge ne pozabimo: sneg najbolj prekvaj zemljo z vodo. Izmed vseh padavin, ki jih dobi prst v teku leta, daje sneg najmanj 75 odstotkov, poletje pa največ 7 do 8 odstotkov. Tako skrbi sneg v obilni meri, da postaja zemlja pripravnější za setev in rodovitna mati rastlin in s tem vseh živih bitij. Zima, ki ima malo snega, se najbolj občuti v poletju, zato ne pravi zamaš ljudski pregovor: »Veliko snega, dobro poletje.«

OSRAM
macht vieles leichter:
— auch
nächtliche Wege.
So wie heute der Kraftfahrer,
das Licht der OSRAM-Bilux
abblenden muß, darf auch der Fuß-
gänger nie Verdunkelungsünder
sein. Darum bei Taschenlampen
den Schein des OSRAM-Lichtes
durch Blaufilter abschwächen.
OSRAM.
viel Licht für
wenig Strom!

Erfolgreiche
**Russen- und
Schwabenbekämpfung**
übernimmt
Schadlingsbekämpfungsanstalt A. STREIT
Wien II., Tandelmarktgasse 4
Tel A 47-0-86. 860

Zuchtschonen zu verkaufen, sowie 1 Zug-
Pferd hat abzugeben Franz Roth, Unter-
rotwein 72. 788-3

Schreibmaschine, Marke „Mignon“ zu
kaufen gesucht; kann auch etwas be-
schädigt sein. Anträge an Franz Jug
Reichenburg 21. 1-4

NEUES
Förderer für Wuchs und
Mästung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erfolg

Zentraldrogerie Emil Thür
Marburg (Dran), Herreng. 33

In tiefstem Leid geben wir be-
kannt, daß meine innigstgeliebte
Gattin, unsere gute Mutter,
Schwiegermutter und Großmutter,
Frau
Marie Wiegele
nach kurzem, schwerem Leiden,
im Alter von 76 Jahren, am 26.
Dezember 1944 verschieden ist.
Das Leichenbegängnis fand am
28. Dezember 1944 um 16 Uhr
im Hagau statt.
Marburg-Dr., Hagau, Hohenmäu-
then, Monsberg, den 2. Januar
1945. 786
In tiefer Trauer:
Johann Wiegele, Gatte; Hilda,
Tochter; Friedrich, Sohn; Aloisia,
Schwiegertochter, und alle übrige
verwandte.

Schmerz erfüllt geben wir
die traurige Nachricht, daß
mein innigstgeliebter Gat-
te, unser Vater, Sohn u. Bruder
Vinzenz Laschitsch
Inhaber des EK. 2. Kl. u. Sturm-
Abzeichens in Silber
am 17. Okt. 1944, im Alter von
28 Jahren an der Ostfront ge-
fallen ist. 781
Rohitsch-Sauerbrunn, Belovar,
Pantschova, Berlin, im Dezember
1944.
In tiefer Trauer:
Josefine Laschitsch, Gattin; Klein
Vinko, Söhne; Familien: La-
schitsch, Kugy und Dr. Pipenba-
cher und alle übrigen Ver-
wandten.

Tiefbetrubt geben wir die
traurige Nachricht, daß
mein Sohn und Bruder
Alois Pischetz
Gefreiter
an seinen im Kampfe gegen die
Banditen erlittenen Verletzungen
in einem Lazarett den Heldentod
starb.
In tiefer Trauer:
Margarete Pischetz, Mutter; Mar-
tin Pischetz, Bruder dzt. im Fel-
de; Maria Pischetz, Schwägerin,
Drasendorf, im Dezember 1944.

Schmerz erfüllt geben wir
die traurige Nachricht, daß
unser innigstgeliebter, her-
zensguter Sohn Bruder, Schwa-
ger und Onkel
Ladislav Petelinz
Gefreiter, Inhaber des EK. 2
im Alter von 20 Jahren, am 5.
Dezember 1944, an der Ostfront
den Heldentod fand.
Die Seelenmesse wird am 2.
Januar 1945, in der Magdalenen-
Kirche gelesen.
Marburg-Dr., Leibnitz, Wien,
am 29. Dezember 1944.
In tiefer Trauer:
Hermann und Theresia Petelinz,
Eltern, Richard, dzt. im Lazarett,
und Marian, Brüder Hermine und
Ida, Schwestern; Justine Rafolt,
Schwägerin; Pepi und Vida, En-
kelinnen; Marinschek Marie, Täu-
palm, und alle übrigen Ver-
wandten 784

Verschiedenes
Zuchtschafe und Zuchtschweine, trächtige,
hat abzugeben Franz Roth, Unterrotwein
783-3
Verkaufe sehr gutes Harmonium (5 Ok-
taven, europäisches System) um 900
Turin Cilli, Unterköttling 103. 2-3
Welches Fräulein, Frau, Herr oder Fa-
milie, möchte älteres, ehrliches ruhiges
Ehepaar rein, für kurze Zeit gegen Be-
zahlung aufnehmen? — Auskunft: Steier,
Mühlgraben 26 755-8

**Öffentliche
Steuer-mahnung!**
Spätestens am 10. Jänner 1945 sind
zu entrichten:
Die im abgelaufenen Kalenderjahr einbe-
haltenen LOHNSTEUER, soweit sie
nicht bereits abgeführt wurde, dies
gilt insbesondere für die Lohnsteuer
der Hausgehilfen;
UMSATZSTEUERVORAUSSETZUNGEN für
das abgelaufene Kalenderjahr;
BEFÖRDERUNGSSTEUER - ABSCHLAGSZAHLUNGEN
im Personenverkehr mit
Kraftfahrzeugen;
VERSICHERUNGS- und FEUERSCHUTZ-
STEUER-ABSCHLAGSZAHLUNGEN.
Im übrigen sind die in Steuerbe-
scheidungen angeforderten Beträge bis zum
jeweiligen Fälligkeitstag zu entrichten.
Bei nicht rechtzeitiger Zahlung der vor-
genannten Steuern setzt Kostpflichtige
Betreibung ein.
Ein Säumniszuschlag von 5 v. H.
wird erhoben, wenn die Steuer nicht
spätestens am Fälligkeitstag bei der zu-
ständigen Finanzkasse eingeht.
Bargelose Zahlung ist erwünscht.
Dabei muß auf dem Überweisungsab-
schnitt in deutlich lesbarer Schrift Vor-
und Zuname genaue Anschrift, Steuer-
art und Steuernummer angegeben werden.
Postgebührenfreie Steuerzahlungen
sind bei den Finanzämtern und Postäm-
tern kostenlos erhältlich.
Marburg-Dr., 2. Jänner 1945
**DIE
FINANZÄMTER DER UNTERSTEIERMARK.**
Welcher brave Mann möchte eine brave
Frau kennen lernen? Bin 42 Jahre alt
und habe eigene Wohnung. Kind kein
Hindernis. Zuschriften unter „Frühling
1945“ an die „M. Z.“ 789-12

Achtung! Gute Belohnung erhält derjenige,
welcher meinen Sohn Supanz Karl,
geb. am 29. Oktober 1933 in Cilli, Ober-
kötting 17, findet. Von 18. Dezember
1944 ist er vermisst. Angezogen in braune
Mütze braune Jacke, schwarze Hitler-
Jugend-Hose und schwarze Lederschuhe.
Am rechten Auge ein Kennzeichen.
Schnitz — Cilli, Oberkötting. 3-13
Spanienmündel entlaufen, hört auf den
Namen Blanka, 8 Monate alt, klein,
silbergrau mit schwarzen Flecken, ab-
zugeben bei Firma Franz Neger, Marburg-
Drau, Burgasse 29, oder Frau Lore Hut-
ter, Platz 35, Ober-Rumigund, gegen
sehr hohe Belohnung. 787-13
Abgänger! 13jähriger Knabe mit Namen
Marian Bisiak, seit 5. Dezember 1944
abgänger. Kleidung: brauner Pullover,
brauner Rock, HJ-Kappe, Training-Hose,
braune Schuhe. Die Familie, bei der er
sich aufhält, wird gebeten, ihn zurück-
zuführen oder dies der Gendarmerie-
Station Drauweiler, bekannt zu geben.
785-14
Gute Nähmaschine tausche gegen Damen-
fahrrad. Anträge unter „Langschiff“
an die Geschäftsstelle der „M. Z.“ Pet-
tau. 6-14
Kaufe verschiedene Möbel, landwirtschaft-
liche Maschinen, auch alter Type. Lin-
warzen, Berkl, oder andere Waage,
Batteriepläner, Motorrad bis 200 cm,
auch ohne Beröllung Dach und Mauer-
riegel, Baumöl für Geschäft, Treib-
motoren, Zimmerofen und Sparherd, El-
senrohr und Dachrinne, Johann Skofitsch,
Landwirt, Windischdorf Post Halbin —
Pettau 790-4
Tausche 1 guterhaltene Damenfahrrad
mit Prima-Bereifung und 1 elektr. Ofen,
150 Volt, gegen eine guterhaltene Näh-
maschine. Josef Tratnik, Pettau, Obere
Drangasse 6 4-14